

Başvekil, millî müdafaa tahsisatının 150 milyon liraya çıkarıldığını söyledi

AKŞAM

Yeni yıl bütçesi geçen senekinden 1.250.000 lira fazlasile 262.312.000 lira

Sene 22 — No. 7671 — Fıatı her yerde 5 kuruş

CUMA 1 Mart 1940

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Şevket Rado — Akşam matbaası

BAŞVEKİL DİYOR Kİ: “Millî korunma kanununun tatbiki bir seferberlik mukaddemesi veya harp hazırlığı olmaktan uzaktır,,

“Sovyetlerle aramızda bir hâdise çıkacağına dair şayialar esassız ve hususî maksadlara müstenid mahiyettedir,,

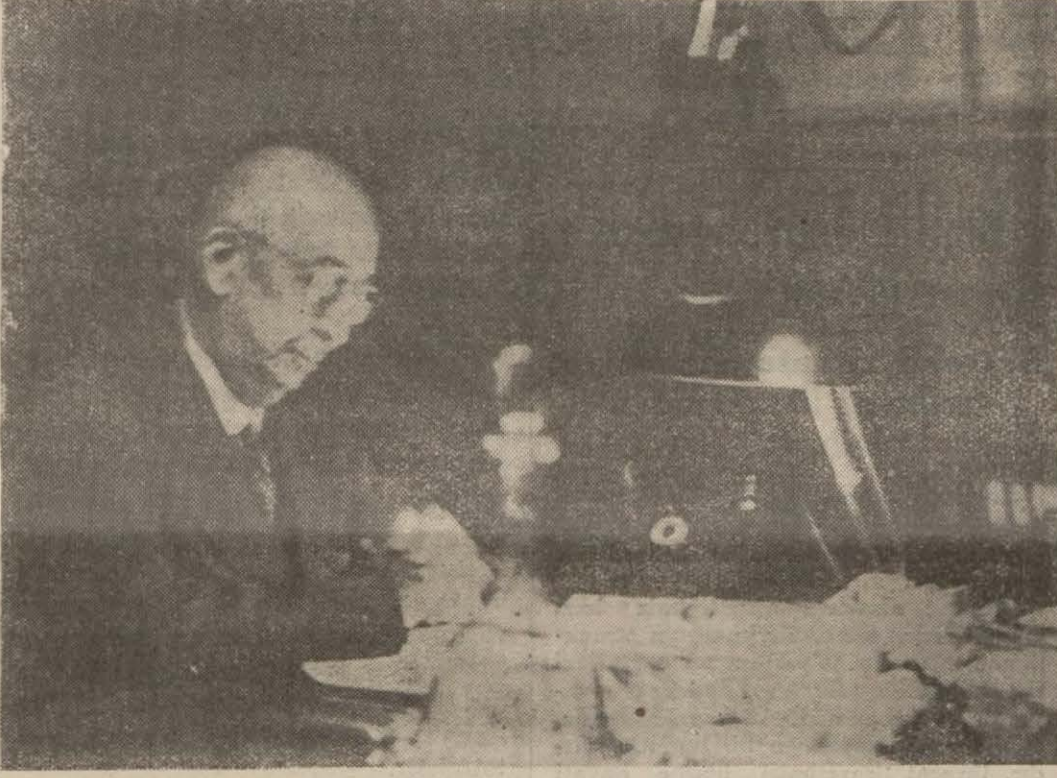
“Muharebelerin inkişafından Türkiyemiz için bir iştirak hissesi çıkarmak, ciddi ve vahim hadiseleri, çok hafif telâkki etmek demektir. Siyasetimizin açıklığı kendimizi korumak için bize düşecek vazifeleri yerine getirmeğe ve lüzum göreceğimiz tedbirleri almağa mâni değildir,,

Ankara 29 (A.A.) — Başvekil Dr. Refik Saydam bu akşam saat 20 de radyo ile dahill ve harici mesleler hakkında şu nutku söylemiştir:

Aziz vatandaşlarım,
Bu akşam sizinle konuşmak istediğim meseleler şunlardır: Millî korunma kanununun tatbik mevkiine konulması, bunun tevdi ettiği bazı yanlış akisler, son haftalarda bizi alâkadar eden harici haberler, 1940 senesi bütçe hazırlığı.

Aylardanberi dünya vaziyetinin gösterdiği derin tahavvüller dolayısıyla, memleketimizi iktisadî cephesinden olduğu kadar, müdafaa bakımından da koruyacak tedbirlerin alınmasını mecburî gördük, ve her ihtimale karşı radikal tedbirler almak lüzumunu hasıl olacağını evelden düşündük. Haftalarca çalışarak Büyük Meclisimizce kabul edilen Millî korunma kanunu meydana geldi. Bittabi bu kanunun, kanunlar mecmuasında durmak için değil, zamanı gelince, tatbik edilmek için yapıldığını hepimiz biliyorsunuz.

Kanunun müzakeresi esnasındaki ve sonra Büyük Meclis huzurundaki sözlerim çok açık ve katî idi: Zarurî ihtil-

Başvekil radyoda nutuk irad ederken

yaç belirmedikçe vatandaşlarımızın normal hayatlarına karışmak, hükümet için hiç arzu edilmeyen bir hareket olacağını söylemiştim. Fakat, gittik-

çe maddî ve mânevî ızdırabı artan, bizim gibi harp dışındaki milletlerin de iktisadî hayatlarına tesirden hâlî kal-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Welles bugün Berline vasıl oluyor

Fransız gazeteleri, tekziplere rağmen Almanyanın sulh taarruzunda bulunacağına kani

Alman matbuat bürosu şefine göre bu sene katî netice senesi olacakmış

Zürich 29 — Amerika hariciye müsteşarı Welles bugün saat on altıda buradan Almanyaya hareket etmiştir. Almanyada üç gün kalacak ve Fransaya gidecektir.

B. Welles, B. Mussolini ile yaptığı görüşmeler hakkında herhangi bir mütalâa dermeyanından imtina eylemiş ve Almanyadan avdet ederken İsviçreden geçeceğini söylemiştir.

Berne 29 (A.A.) — Alman matbuatı, Summer Wellesin ziyaretinden ancak bugün bahsetmektedir. Welles öğleden sonra Zürihten Berline hareket etmiştir.

Bern 29 (A.A.) — Amerika Birleşik devletlerinin Bern elçisi B. Harrison, Zürihe giderek B. Summer Welles ile görüşmüştür.

Roma 29 — İtalyan mahafili, Welles'in seyahatine şimdi daha fazla ehemmiyet vermektedir. Bu seyahat neticesinde Amerikan İtalya münasebetlerinin daha ziyade iyileşmesi ümit ediliyor. Wellesin Amerikaya dönerken yapacağı görüşmenin iktisadî münasebetlerin inkişafına yol açacağı tahmin olunmaktadır. Gazeteler bu seyahate mühim mevki ayırmakta, fakat mütalâa beyan etmemektedirler.

Fransız gazetelerinin mütalâaları

Paris 29 — Petit Journal gazetesi diyor ki: «Almanyanın, tekziplerine rağmen, bir sulh taarruzunda bulunacağı muhakkaktır. Çünkü iktisadî vaziyeti uzun bir harbe imkân bırakmamaktadır. Müttefiklerin noktai nazarları malûmdur: Müsbet teminat, küçük milletlerin»

(Devamı 7 nci sahifede)

Yeni bir şimendifer hattı yapılacak

Hat Elâzığ - Palu - Muş - Tatvan arasında olacak

Ankara 29 (Telefonla) — Öğrendiğime göre Elâzığ ile Palu, Muş ve Tatvan arasında yeni bir şimendifer hattı yapılacaktır. Hattın 100 kilometrelik kısmının etüdleri nisanın on beşinde ihale edilecektir. Tatvan Van gölünün garbinde, Bitlisin şimalindedir.

İngilterede silâh altına alınacaklar

Londra 29 (A.A.) — İş ve millî servis nazırı, silâh altına celbedilecek olup 9 martta kayıtları yapılacak olan efradın takriben 300 bin kişiye balığ olduğunu söylemiştir.

Yeni yıl bütçesi dün Meclise verildi

Maliye Vekili bütçenin umumî hatları üzerinde beyanatta bulundu

“Tabii halin avdetine kadar devam etmek üzere kazanç, muamele, istihlâk, alkollü içkilerle diğer bazı vergilerde yapılan bir miktar zam ve tevsilerle 28 milyon liralık bir vergi alınması düşünülmektedir,,

Ankara 29 (A.A.) — 1940 bütçesinin Millet Meclisine tevdi münasebetle Maliye Vekili B. Fuad Ağralı Anadolu ajansına aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

1940 senesi bütçesi, teşkilâtı esasiye kanununun tayin ettiği günde Büyük Millet Meclisine takdim olmuştur. Avrupada cereyan etmekte olan harplerin ve bozulan iktisadî nizamın büyük tesirleri altında hemen her memleketin ihtiyarına mecbur kaldığı mali külfetler ve normal varidattaki tenakusların yarattığı bütçe açıklarının bizim bütçemizde de eserlerini görmek pek tabii idi. Bir taraftan gümrük resimlerinde ve ithalât maddelerinden alınmakta olan muamele ve istihlâk vergilerinde görülen «40» milyon liraya yakın tenakus, diğer cihetten Türk vatanının müdafaaası noktasından alınması zarurî ihtiyatî tedbirlerin tahmil ettiği külfetler nazarı mütelâaya alınırsa adı bütçenin tevazûnünde ve fevkalâde masrafların karşılanmasındaki müşkülâtın ehemmiyeti tezahür eder.

İdare, vazife ve mesuliyet almış olanların bu gibi nazik anlarda rejlimizin istediği dikkat ve cesaret hislerinden mülhem olarak hükûme-

Maliye Vekili B. Fuad Ağralı

tin sarfettiği mesal neticesinde adı bütçemizi geçen seneki miktara nazaran bir milyon iki yüz elli bin lira fazlasile iki yüz altmış iki milyon üç yüz on iki bin lira üzerinden ve samimi bir tevazûn halinde tanzime muvaffakiyet elvermiştir.

(Devamı 7 inci sahifede)

Cenubî Amerika sularında yeni bir deniz muharebesi mi?

Montevideonun 50 mil açıklarında beş İngiliz harp gemisi dolaşıyor

Nevyork 29 (A.A.) — NevYork - Times gazetesinin Montevideo muhabiri yazıyor: Cenubî Amerika sahilleri civarında yeni bir deniz çarpışması vukua geldiği hakkında kuvvetli şayialar dolaşmaktadır. İngilterenin cenubî atlantik filosunun Rio Plâta civarında toplandığı öğrenilmiştir. İngiliz Hawkins kruvazörü, zikzak yollar takip ederek dün Montevideoya gelmiş ve acele surette petrol aldıktan sonra derhal denize açılmıştır.

Hawkins kruvazörü mürettebatından hiç kimse bu esnada karaya çıkmamıştır. Diğer taraftan bir Amerikan gemisi dün gece Montevideonun 50 mil açıklarında birlikte seyreden beş İngiliz harp gemisi görmüştür.

Hollanda açıklarında top sesleri

Londra 29 — Amsterdamdan gelen

haberlere göre dün gece Hollanda açıklarında top sesleri işitilmiş, topların patlarken çıkardığı ışıklar görülmüştür. Denizde bir muharebe olduğu zannedilmektedir. Top ateşi bir saat kadar sürmüştür.

Dikkatler:

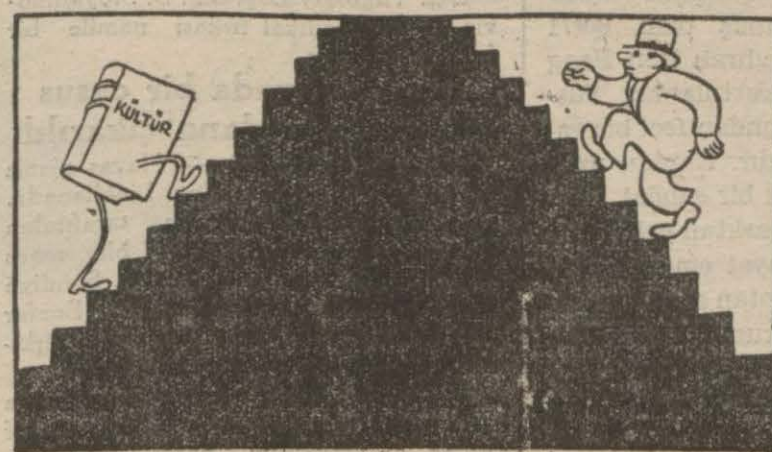
Madencilik ve mahpuslar

Kömür istihsal havzasında işçi skantısı çekiliyor. O kadar ki, bir de ücretli mükellefiyet kanunu yapıldı.

Diğer cihetten, işsiz mahpuslar var. Bunların yiyecekleri ekmeğin parasını ne suretle kazanacakları da düşünülüyor. Biliyoruz ki ekseri hapishaneler tenbelhanedir, fenalık üniversitesi; «Dışarda sürteceğime içerde barmırım, karnımı da doyurur, arkadaşlarla lâfazanlık ederim!» diye cürüm işleyenler de eksik değildir.

Bütün bunlar dikkate alınırsa, şu fikir kendiliğinden doğar: Hapishaneleri maden muntakalarında teksil etmek acaba bir tedbir değil midir?

Diğer cihetten, serbes insanların çalışma, yaşama ve içtimai basiret şeraitini öyle mükemmel bir mertebeye çıkarmalı ki, maden işçiliği, halkın istemediği bir angarya değil, tercihen çalışacağı bir istihsal şubesi olsun.

[Halkevlerinin sekizinci yıl dönümü münasebetile:]

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

Sulhe doğru mu?

B. Molotof, Amerika maslahatgüzârını davet ederek 3 saat görüştü

Roma 1 — Moskova'daki Amerika maslahatgüzârı B. Molotofla görüşmüştür. Mülakat 3 saatten fazla sürmüştür. Bu görüşme Molotofun daveti üzerine yapılmıştır.

Zannedildiğine göre bu mülakat sulh meselesi ile alakadardır.

2500 kişilik mahsur bir Sovyet kuvvetinin mukavemeti kırıldı

Helsinki 1 — Fin kuvvetleri Ládoga gölünün şimalisarkisinde 40 günden beri tamamen mahsur bir vaziyette bulunan 2500 kişilik bir Sovyet kuvvetinin mukavemetini kırmışlardır. Karelide Fin kuvvetlerinin çekilmekte bulundukları yeni mevziler, tahliye ettiklerinden daha mukavim ve daha eskidir. Halbuki şimdi Finlerin tahliye ettikleri mevziler, altı ay evvel inşa edilmişti.

Sovyet tayyareleri dün birçok şehirleri bombardıman etmişlerdir. 14 ölü ve birçok yaralı vardır.

Roma 1 — Finlandiya hükümeti Milletler Cemiyetine müracaat ederek Sovyetler Birliğinin harp usullerinden şikâyetle bulunmuştur.

Almanya - Hollanda ve Almanya - Belçika hududları kapanıyor

Briksel 29 (A.A.) — Havas bildiriyor: Almanya - Belçika ve Almanya - Hollanda hudutları 1 marttan itibaren kapanacaktır.

Achen polisine bir kaç gün evvel hhususî yol vesikası için müracaat eden cenup mntakası halkına bu vesika verilmemiş ve kendilerine yakında hudutlar kapanacağı için buna hacet olmadığı söylenmiştir.

Diğre taraftan her gün için Almanyaya gitmekte olan Şark kantonları amelesi de bu tedbirden haberdar edilmiştir.

Rumen Propaganda Nazırının istifası

Bükreş 1 — Romanya propaganda nazırı istifa etmiştir.

Yugoslav gazetecileri Almanyada seyahatte

Belgrad 1 — Yugoslav gazetecilerinden mürekkep bir grup, Yugoslav Başvekâlet matbuat müşavirinin riyasetinde Almanyada bir tedkik seyahati yapmışlardır. Yarın Yugoslavyaya beş yeni Alman muhabiri gelecektir.

Deniz harbinden şikâyet

Üç Şimal devleti muhariplere müracaat edecek

Oslo 29 — Norveç Hariciye Nazırı Koht bir nutuk söyleyerek deniz harbinden şikâyet etmiştir. Koht demiştir ki:

— İsveç, Norveç ve Danimarka hükümetleri, denizlere gelaşigüzel mayn atılmaması için muhariplere müracaat edeceklerdir. Norveç şimdiye kadar 110 bin ton hacminde 50 vapur kaybetmiştir. Bunun dokuzu tahelbahirler tarafından batırılmış, otuz üçü mayne çarpmıştır. Sekizinin ne suretle batmış malûm değildir. Dikkate şayan olan nokta şurasıdır: Otuz üç vapurun batmasına sebeb olan maynler, mayn tarlaları haricinde denize dökülen maynlerdir.

Garp cephesinde vaziyet

Paris 29 (A.A.) — 29 şubat akşam tebliği:

İşara değre bir hâdisa kaydedilmemiştir. Tayyareler yeniden faaliyet göstermişlerdir.

Arşidük Otto Amerikada

Nevyork 29 (A.A.) — Avusturya tahtının talibi arşidük Otto von Habsburg dün NevYorka gelmiştir.

«Daily News» gazetesinin bildirdiğine göre, arşidük Otto, Amerikada bulunduğu esnada banker Morgan ile görüşmek niyetindedir. Arşidükün niyeti Kanadada bir Avusturya lejyonu organize etmektir.

Belçikada inen İngiliz tayyareciler İngiltereye kaçtılar

Londra 29 (A.A.) — İyi bir kaynaktan bildirildiğine göre, Belçikada inmeğe mecbur kalarak enterne edilen bazı İngiliz tayyarecileri Anvers civarından kaçmağa ve Fransız hududunu geçerek İngiltereye gitmeğe muvaffak olmuşlardır.

İngiliz hava kuvvetlerindeki vazifelerine tekrar başlamış olan bu tayyarecilerden hiç biri kaçmıyacaklarına dair söz vermiş değildir.

Romanyada yeni takayyütler

Döviz alım satımı için sabit fiat usulüne rücu edildi

Bükreş 29 (A.A.) — Bugün neşredilen bir emirname ile oktanik benzinin ve içinde yüzde 80 oktanik benzin bulunan ham petrolün ihracı menedilmiştir. Aynı zamanda bir kısım ecnebi dövizlerinin serbesçe alım ve satımı menedilerek bütün ecnebi döviz mübadeleleri için sabit fiat usulüne rücu edilmiştir.

Bu tedbirin yalnız dahilî piyasa için değil, fakat Romanya ile münasebette bulunan bütün memleketler için istisnaî bir ehemmiyeti vardır.

Almanyada 30 bin İtalyan ziraat amelesi çalışacak

Berlin 29 (A.A.) — 1940 yılı zarfında 30 bin İtalyan ziraat amelesinin Almanyada istihdamını derpiş eden İtalyan - Alman anlaşması dün burada imza edilmiştir.

İngilterede İrlandalı tedhişçiler göz yaşı döktüren bombalar atıldılar

Londra 29 (A.A.) — İrlanda tedhişçileri dün akşam Londonderry'de iki sinema salonuna göz yaşı döktüren gazlı bombalar atmışlardır. Bu sinemalar tedhişçilerin ihtarına rağmen İngiliz aktüalite filimlerini göstermekte ısrar etmekte idiler. Salonlarda panik zuhur etmişse de yaralanan olmamıştır.

Karadağda kurtlar

Belgrad 29 — Tütün kaçakçılığı yapan dört kaçakçı, Karadağ ormanlarında karşılarına çıkan bir sürü kurd tarafından parçalanmıştır.

Filistin araplarının yahudilere toprak satışı meselesi

Londra 29 — İngiltere hükümeti Filistinde Arapların Yahudilere toprak satışı meselesini tanzime karar vermiştir. Bu nizamnamenin metni ve tatbikata ait talimat konsey azasına bildirilmek üzere Milletler Cemiyeti umumî kâtipliğine gönderilmiştir.

Yedek subaylar

316 - 326 topçu ve muhabere sınıflarına dahil olan asteğmenler 45 günlük staja davet edildiler

Fatih Askerlik şubesinde: Şubede kayıtlı 316 (dahil) 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326 (dahil) doğumlu olup rütbeleri halen asteğmen olan muhabere ve topçu sınıflarından bulunan yedek subaylar her senede olduğu gibi (45) günlük staja tabi olduklarından kıtalarına sevkedilmek üzere muhaberelerin 8 mart 940 ve topçuların 12 mart 940 günü şubeye müracaatları ilân olunur.

Başvekil zelzele mntakasına gidecek

Ankara 1 — Başvekil B. Refik Saydam bugünlerde zelzele mntakasına giderek yapılan işleri ve alınan kararların tatbikini gözden geçirecektir.

Bayburttta zelzele

Birkaç ev yıkıldı, nüfusca zayıyat yok

Bayburt 29 (A.A.) — Dün sabah 5/10 ve 7/30 da burada iki şiddetli zelzele olmuştur. Bunun neticesi olarak Bayburdda üç duvar yıkılmış ve Kısanc ve tahsini köylerinde bir ev, üç ahır çökmüştür. Diğer köylerden haber alınmamıştır. İnsanca zayıyat yoktur.

İngiliz Başvekilinin bir nutku

Başvekil ziraate ehemmiyet verilmesi lüzumundan bahsetti

Londra 29 — Başvekil ziraat toplantısında bir nutuk söylemiş, ziraate ehemmiyet vermek lüzumundan bahsederek demiştir ki:

«Mutad olarak ithal ettiğimiz bazı maddelerden kendimizi mahrum etmeliyiz. İthalatımızın hacmi iki tahdidi âmile tabidir: Elimizdeki vapurlar ve yabancı dövizî kaynaklarımız. Döviz kaynaklarımızın bir hududu vardır. İhracat ticaretimizi idame hayatı bir meeslemdir. İthalatımızı tahdit etmezsek harbi kazanmak için elzem olan şeyler duracaktır. Buna binaen yiyecek maddelerimizin istihsalını artırmak icap eder.»

B. Chamberlain hükümetin ziraate ve çiftçilere yardım için her şeyi yapacağını söylemiş, fakat hazinenin tükenmez bir menba olmadığını ilâve eylemiştir. Başvekil bundan sonra fiatların yükselmesi meselesine temas etmiş ve çiftçiler tarafından elde edilen fiatların istihsalı artırmağa imkân verecek derecede olması icap edeceği hakkında Ziraat Nazırı tarafından yapılan beyanatın harp kabinesince tasvip edildiğini bildirmiştir. B. Chamberlain nutkunu şu cümlelerle bitirmiştir:

«Ziraatin harpten sonraki vaziyeti şimdiden derpiş edilemez, fakat ziraatin harpten sonra çökmesine müsaade edemeyiz.»

Batan vapurlar

Bir Alman vapuru Baltık denizinde battı

Stokholm 29 (A.A.) — Dokuz ay evvel inşa edilen Almanyanın 7000 tonluk Arizaba yolcu vapuru Hammer Fest civarında kayaya çarparak batmıştır. Mürettebat Finlandiya bandıralı Margareta vapuru tarafından kurtarılmıştır.

Atlantikte batan Hollandalı vapurun mürettebatı

Londra 29 (A.A.) — 25 şubatta NevYorka doğru giderken hiç bir ihtar yapılmadan torpillenmiş olan 8,971 tonluk Hollanda bandıralı Den Haag petrol vapurundan kurtulanlar Glenorchy vapuru tarafından feci bir vaziyette toplanmışlardır. Kaptan uzak bir mesafede metruk bir sandal gördüğü zaman vapur şarktan geliyordu. Sandalda hiç bir hayat emaresi yoktu. Buna rağmen kaptan sandala yaklaştı ve petrol vapurunun kaptanile mürettebatından 12 kişiyi kurtardı.

Mürettebattan diğre iki sandala yerleşmiş bulunan 26 kişiden hiç bir haber yoktur.

Viborg önünde harp devam ediyor

Finler yeni mevzilere çekiliyorlar Sovyet kıtaatı şehre sekiz kilometre uzakta bulunuyor

Paris 29 — Petit Parisien gazetesi'nin askeri muharriri, Fin harbi hakkında diyor ki: «Finlandiyada muharebe şiddetle devam ediyor. Harp sahası Mannerheim hattı ile ikinci müdafa hattı arasındaki arazidir. Finler burada şiddetli bir mukavemet göstermekle beraber vaziyetleri naziktir. Çünkü tuttukları hat müsaahkem mevzilerden mürekkep değildir. Bir gün buradan ikinci müdafa hattına çekilmeleri muhtemeldir. Bu hat geçen seneye yapılmıştır ve kuvvetli bir müdafaaya müsaittir.

Sovyet kıtaatı Viiburgdan sekiz kilometre uzakta bulunuyor.

Prens Ojenin hitabesi

Paris 29 — İsveç kralının kardeşi prens Ojen radyoda halka hitap ederek gönüllü ve saire göndermek suretile Finlandiyaya yardım edilmesini istemiştir.

Sovyet tebliği

Moskova 29 (A.A.) — Leningrad askeri mntakası genel kurmayının tebliği: 28 şubatta Kareli berzahında Sovyet kıtaatının taarruzu inkişafat devam etmiştir. Düşmanın taarruzumuzu durdurmak için yaptığı teşebbüsler akim kalmıştır. Düşman, büyük zayıyatla geri çekilmeğe devam etmiştir.

Salmenkojda nehrinin şimal sahili üzerindeki müstahkem bölgeleri işgal eden kıtaatımız, Vuoksijervi gölünün garp sahili üzerindeki Ritasari ve müteakiben de Markela, Hammarmiyevi ve Jurparjeri gölünün şimalinde Heşkurila, Bejnişjoki istasyonunun 4 kilometre cenubi şarkisinde Kamaro ve Viipuri'nin 6 kilometre cenubunda Alassomme mevkillerini zaptetmişlerdir. Verilen muvakkat rakamlara göre kıtaatımız 42 müstahkem nokta zaptetmiştir.

Cephenin diğre bölgelerinde mühim bir hâdisa kaydedilmemiştir.

Havamız muhalefeti dolayısıyla tayyareler sadece istikşafı yapmışlardır.

Fin tebliği

Helsinki 29 (A.A.) — Finlandiya tebliği: Kareli berzahındaki düşman tazyikinin, dün Viborg gölü ile Vuoksi şehri arasında devam ettiğini bildirilmektedir.

Finlandiyalılar, muhtelif noktardan, yeni mevzilere çekilmektedir. Düşman çok ağır zayıyat vermektedir. Taipale nehrinde üç Sovyet hücumu

tardedilmiştir. Ladoga gölü şimalinde, düşman taarruzları püskürtülmüştür. Kuhmo mntakasında, Finlandiyalılar, Sovyet cüzütamlarının kuşatılması hareketine devam ederken, müteaddit müstahkem mevki zaptetmişlerdir. Petsamo cenubunda, Nantski nehri üzerinde müsademeler devam etmiştir.

İsveç ve Norveç vaziyetleri

Londra 29 (A.A.) — Avam kamerasında B. Mander, hükümetten şu suali sormuştur:

— İsveç ve Norveç, milletler paktına hürmet ettirmek için iş birliği yapmakta olan cemiyet azası devletler askerlerinin, kendi arazilerinden geçmesine müsaade etmeğe hazır mıdır? Hariciye müsteşarı B. Butler, B. Mander'in bu sualine aşağıdaki cevabı vermiştir,

«— Hatırlardadır ki, 15 kânunuevvel 1939 tarihinde, Cenevrede, İsveç, Norveç ve Danimarka namına beyanatta bulunan İsveç delegesi, asambelinin kabul ettiği karar sdreti zecri tedbirlere benziyecek mahiyet gösterdiği takdirde buna ihtiraz kayıtları olduklarını bildirmişti. Cenevrede kabul edilen karar sureti ise, Milletler cemiyeti paktının 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında müsarrah herhangi bir tedbir ihtiva etmemektedir.»

B. Butler'in bu cevabı üzerine işçi partisinden B. Henderson, İsveç hükümetinin Finlandiyaya mühim miktarda yardım ettiğinin doğru olup ilmadığını sormuştur. B. Butler, bu suale «Evet» cevabını vermiştir.

İngilterenin yardımı

Londra 29 (A.A.) — Finlandiya elçiliği Reuter ajansına İngiliz gönüllülerinin Finlandiyaya hareketleri hakkında tafsilat vermiştir.

Bir İngiliz gönüllü grubu yoldadır. Keza Londradan hareket eden 300 Macardan mürekkep diğre bir grup da yolda bulunuyor. Birkaç yüz gönüllüyü ihtiva eden esas İngiliz grubu da pek yakında hareket edecektir.

Bütün memleketlerin tebaaları İngilterede gönüllü kaydediliyorlar. Binaenaleyh Finlandiyada harp edecek İngiliz alayları yalnız İngilizlerden mürekkep değil, fakat Avusturyalı, enternasyonal Letonyalıları ve diğre memleketlerden gelenleri de ihtiva edecektir.

Hesap edilmiştir ki, her gönüllü, Finlandiya bürosuna 200 İngiliz lirasına mal olacaktır. Finlandiya hükümetinin bizzat Finlandiyada gönüllülerin işeşi için yapacağı masraflar bunun haricindedir. Bir gönüllü aynı Finlandiya askerinin masasını alacaktır.

Yugoslavyada Göbelsin nutku

Yeni bir siyasî fırka daha kuruluyor

Belgrad 29 — Yugoslavyada yeniden siyasî fırkaların teşkiline müsaade edilmesi üzerine, sabık mebus ve eski çifti partisi önderlerinden Dragolub Yovanoviç, «Köylü halk partisi» isminde bir yeni fırka teşkil etmeği kararlaştırmıştır. Yeni parti, Sırp demokrat partisile tesriki mesaide bulunarak hükümete muhalif kalmak niyetindedir. Dahili siyasette yeni fırka, Hırvatlarla anlaşmağa ve memleketin federatif şekilde idare olunmasına taraftarıdır. Harici siyasette memleketin bitaraflığını muhafaza etmeği ve demokrasi memleketlerle ve Sovyet Rusya ile tesriki mesaide bulunmağı istiyecektir.

Eski Yugoslav Başvekilî B. Stoyadinoviç de Sırp radikal fırkası namile bir fırka kurmuştur.

Yugoslavyada bir casus şebekesi meydana çıkarıldı

Belgrad 29 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: Yugoslavyada, Liubliana, harpten sonra Almanlar tarafından vücuda getirilen büyük bir casus şebekesi meydana çıkarılmıştır. Şimdiye kadar 28 kişi tevkif edilmiştir. Bunlar Yugoslavyadaki Almanların nazi teşkilâtı olan Rulturnunda mensupturlar.

Zabitinin, bugün doğrudan doğruya Almanyadan gelen bir Almanı tevkif ettiği ve mevkufun, casus şebekesinin en büyük şefi olduğu söylenmektedir.

«Bitaraflık muharipleri tahkir için vesile olamaz» diyor

Berne 29 (A.A.) — Havas bildiriyor: Dün akşam Münsterde bir nutuk söyleyen B. Göbels; nasyonal sosyalist partisile muhtelif teşekküllerinin halen harbe iştirak etmekte olduklarını isbat etmek istemiş ve hücum kıtaları hususî kıtaların ve Hitler gençliği teşekküllerinin Polonya harbinde ve garp cephesinde uğradıkları zayıyatı kaydeylemiştir. B. Göbels demiştir ki: «Almanya Churchill'in yaptığı gibi bitarafıardan Almanyanın yanı başında askeri bakımdan yer almalarını istemek niyetinde değildir. Fakat bitaraflık mefhumunun hakiki manasını tesbit etmek lazımdır. Bir devletin bitaraflığı bu devletin efkârı umumiyesi arasında bariz bir tezaad mevcut olamamalıdır. Almanya bitaraf memleketlerde kânaatlerin serbesçe izhar edilmemesini istemek tasavvurunda değildir. Fakat bunu büyük muharip devletleri sistemli bir surette tahkir için sulistimal derecesine vâdirmamalıdır.»

İngiliz hava kuvvetlerinin zayıyatı

Londra 29 (A.A.) — Hava nezareti, hava kuvvetlerinin muhtelif tarihlerde verdiği zayıyatın listesini neşretmektedir:

4 kişi muharebede ölmüştür. Evvlece kayıp gösterilen üç kişi şimdi muharebede ölmüş olarak telâkki edilmektedir. 4 kişinin muharebede yeniden öldüğü zannedilmektedir. 6 kişi kayıptır. 12 kişi fa'al hizmette düşman tarafından öldürülmüş, 13 kişi de kaza neticesinde ölmüştür.

Yenicami avlusunda
bir hayat faciası

Yenicami civarından geçen İstanbullular buranın bozuk saatine dikkat edip: «Vah vah... Muvakkithane niçin böyle atıl bırakılmış?» diye eseflenirler. Refik Halid yazdı; biz tekrarlardık; hemşerilerimiz yine tatmin edilmedi. Kaç kişi: «Yine kurcala kuzum şu bahsi!» diye ısrarda bulunmuştur. — keza, Yenicami bizler için, çarpık ve hünerli kemer geçidiyle; hüsnâ mahfilî medhalile bir şaheserdir. «Eskiden buraya padişah kayıkla yanaşmış; deniz şu merdivenlere kadar gelirmiş» diye konuşuruz. Arka tarafta kuşçular olduğu biliriz. En ucuz elbisenin burada satıldığından da haberi olanlarımız eksik değildir. Müdekkik gözler, arka avluda, içine girilmesi memnu parmaklı bahçenin etrafında, seyyar pilâvların satış yaptığına da görürler.

Bence Yenicamiin en enteresan hususiyetini, bu pilâvların ve emsali yiyeceklerle melbusatın müşterileri teşkil eder.

Anadolu kasabalarının hepsinde merkez vazifesini gören bir cami vardır. «Falanca şehre gittim!» diyebilmek için, insanın behemehal o caminin avlusunda oturması; seyre, seyrana dalması icab eder. Orta ve fakir tabaka taşralı vatandaşlarımız İstanbul'a ilk geldikleri vakit, tabiatile bu koca şehrin merkezini ararlar ve Yenicami karşısında dururlar. Tatil günlerini geçiren acemi neferlere dikkat ediniz; hep orada birikirler. İşte ucuz maddeler karşısı da, bu sebeble buracıkta hasıl oluvermiştir. Temaşa edilecek bahçe var, kuşlar var; bir taraftan bak Köprü; öteyanda yaman bir mimari; solda pazar, geride çarşı; önünde sıra sıra otomobiller... Bütün bunlar, Anadoluluda: «Yanılmamışım! En civcivli yerdeyim!» kanaatini hasıl eder. Tekmil gününü avluda geçirir, yine doya doya dalaçağı bir hayat parçası kahr.

Bunları düşünerek kalabalığın içinde yavaş yavaş yürüyordum. Şapkasından kunduralarına kadar üstü başı kireç lekeli içinde bir adam dikkatimi cebetti. Sağ elindeki bastona dayanarak ayağını sürüklüyordu. Sol kolunda da bir kat yeni elbise tutuyordu. Herkes gelip bir kere muayene ettiğinden anladım: Satıyor.

— Kaç?
— Dokuz kâğıda vereceğim.
— Amma yaptın ha...
— Vallâhi iki ay evvel otuz iki liraya ismarlama yaptırım.
— Niçin satıyorsun öyleyse?
— Deve bir akçeye, deve bin akçeye derler ya... O mesele... Görmüyor musun? Kaç kâğıdım... Sıvıcılık yaparken, dört kat binadan kaldırma düştüm... Gazeteler de yadıydı... İki aydır hasta yatıyordum... Elimde, avucumda nem varsa yedim... Borçlanabildiğim kadar borçlandım... Şimdi bu yabancımı satacağım... İş elbisesi dolaşırız, ne yapalım; belki şu dokuz lirayı çocuk çocuk eritinceye kadar bacağım düzelir de yeniden işe başlarız... Allah kerim... Namuskar, düpedüz bakan gözleri, ızdırapla titriyen kalın ve manidar bir sesi vardı. Doğru söylediği muhakkaktı. Kendisini dinliyenler, malın kelepir olduğunu anladılar. Elbise, vur aşığı, tut yukarı seviz kâğıda gitti. Ve üstü kireç lekeli adam, bir lirayı derhal bozdurup beşer kuruştan iki tabak pilâvı büyük bir iştihâ ile yedikten sonra, bastonuna dayana dayana, ayağını sürüye sürüye uzaklaştı.

Bu hakiki hayat sahnesini, olduğu gibi kaydedince, akla zaten: «İçtimâl ve mesleki teşkilât» meselesi geliyor; değil mi? Uzun ve romantik cümlelerle «Şunu yapmalı! Bunu etmeli!» diye süntunlar dolduruyacağım! Yalnız kısaca şunu demek isterim: Neden sonra, meselâ şehirciliğin bir mütehasşısı iş olduğunu idrak ettik. Garp-ten ehlini getirip bu işi ona tevdi ettik.

ŞEHİR HABERLERİ

Halk hamamları yakında açılacak

Umumî meclis dün bu husustaki talimatnameyi
ve birçok mzbataları kabul etti

Umumî meclis dün B. Faruk Derelinin reisliği altında toplandı. Meclise gelen bazı teklifler alâkadar encümenlere havale olundu. Beden terbiyesi genel direktörlüğü için istimlak edilecek yerlere kıymet takdir edecek komisyona B. Celâl Gray, B. Selâmi Sedes, B. Mustafa Aşkın ve general Hazımın seçilmeleri kabul edildi.

Halk hamamları hakkında Mülkiye encümeni mazbatasla hazırlanan talimatname okundu. Talimatnameye göre, halkın az bir para ile yıkanmasını temin etmek üzere kadın ve erkekler mahsus açılacak halk hamamları, Sarı hastahuklar mücadele merkezi tababetine tabi olacaktır. Hamamlarda 10 kuruşu tecavüz etmemek üzere ücret alınacak, fakirlerden hiçbir para alınmayacaktır. Mecnâni yıkanacak fakirler, Mücadele heyetinin pusulasile hamamlara gönderilecektir. Gerek ücretli, gerek ücretsiz sabun, peştimal ve saire verilecektir. Parasız yıkananların elbise ve eşyaları mutlakla etüden geçirilecek ve hamamlar yalnız çarşamba günleri kapalı bulunacaktır. Hamamlarda âzamlı bir saatte fazla yıkanılmayacaktır. Talimatname münakaşasız kabul edilmiştir.

Bundan sonra Beyazıt yangın kulesi başnöbetçisi Mehmed Erdebil'e verilecek tekaüdi ücreti hakkında Bütçe encümeni

mazbatası okundu. Mazbatada, elli seneyi mütevacız uzun bir müddet hizmeti olan ve yaşı doksana yaklaştığı için merdivenleri çıkamayan bir emektar nöbetçiye kaydı hayat şartları kırk lira verilmesi muvafık görüldü. Meclis, mazbata muhteviyatını kabul etti.

Sovyet Neft Ekspert şirketinin bütün hukuk ve vecaibile Türk petrol şirketine devri ile eski şirketin ibrası hakkındaki Kavanin encümeni mazbatası okundu. Encümen namına B. Muharrem Nallı, mazbatayı izah ederek yeni şirketin de eski şirkete taahhüdlerini aynen ifa edeceğini anlattı ve mazbata kabul edildi.

Şenlik mahallesinde isimsiz sokaklara verilecek isimler hakkındaki Mülkiye encümeni mazbatası okundu. Verilen sokak isimleri arasında tarihî ve mînakada fevkalâde şöhet sahibi olan meşhur Deli Fuad paşaya izafeten sokaklardan birine «Fuad paşa sokağı» ismi verildiği bildirildi. Bu mazbata da muvafık görüldü.

Belediyeler bankasından istikraz edilen beş milyon liranın bir milyon lirasının otobüs mübayaasına tahsisine evvelce Meclis karar vermişti. Otobüs mübayaası Elektrik ve Tramyâ idaresi bütçesinden temin edileceğinden, bu bir milyon liranın tiyat-

ro, gazino, konservatuar ve otel inşasına tahsis edilmesi muvafık olduğuna dair Bütçe encümeni mazbatası okundu. Bu mazbataya göre, Taksim bahçesindeki gazinonun idaresi için teşkil edilen şirketin çıkaracağı teahhüd senedlerinin mübayaasına bu paranın 47 bin lirasile iştirak edilmesi muvafık görüldü.

Mazbata okunduktan sonra B. Hamdi Rasim söz alarak bu bir milyon liranın tiyatroya, gazino ve otel inşasına tahsis edilmesi doğru olmadığını, bu paranın daha faydalı ve müsmir netice veren işlere hasredilmesi, meselâ lağimsız olan yerlerin kanalizasyonunu yapmak ve yahut evvelce tefrik edilen 3,5 milyon liralık sermaye mütedavileye ilâve etmek suretile istimlak işlerine hasreylemek mütalâasında bulundu.

Vali ve Belediye Reisi B. Lütfi Kırdar cevap vererek, kanalizasyonun ehemmiyetini inkâr etmemekle beraber, varidat getiren işlere tahsis etmek zarureti olduğundan ve mütedavil sermayeye ayrılan 3,5 milyon liranın, yapılacak istimlak işlerine şimdilik kifayet edeceğini söyledi.

Bu izahattan sonra mazbata kabul edildi. Meclis bugün şubat içtima devresinin son toplantısını yapacaktır.

Yeni tiyatro

Şişhane yokuşundaki cadde
de genişletilecek

Tepebaşı bahçesinde tiyatro inşasından vazgeçilmesi üzerine Şişhane yokuşunda eski Lunapark gazinosu bahçesinde bir tiyatro inşa edilmesine karar verildiği yazılmıştı. Bu arasanın mühim bir kısmı Belediyenin, üst tarafı Evkafındır. Evkaf da kendisine ait olan kısmı Belediyeye devreder. Tiyatronun inşası için Şişhane yokuşundaki kavisten Beyoğlu Belediye daireesi önüne kadar uzanan cadde, bahçeden bir kısmı ilâve edilmek suretile genişletilecek ve tiyatro daha içeriye doğru inşa edilecektir. Bunun için Belediye dairesinin karşısında ve Psaltî mefruşat fabrikası yanında bulunan köşe başındaki bina da istimlak edilecektir. Bu suretle cadde, Belediye binasının cephesi genişliğinde olacaktır.

Belediye, caddeyi bu suretile genişlettikten sonra tiyatroyu inşaya başlayacaktır. Yeni tiyatro binasının planı hazırlanmış, mayıs içinde münakaşaya konması mümkün olacaktır.

Bu yol, daha geniş bir meydan haline getirildikten sonra Şişhane yokuşundan çıkarak Beyoğluna giden otomobillerin Belediye binası arkasından Tünelbaşına çıkma- larındaki güçlüğü ortadan kaldırmak üzere Şişhane meydanından Kulebaşına giden ve son günlerde asfaltla tahvil edilen cadde- nin de genişletilmesi kararlaştırılmıştır. Bu itibarla tiyatro binası yapılacak saha- nın altındaki sıra binalar istimlak edilecektir.

Ereğli kömürleri satış birliği

Ereğli kömürleri satış birliği teşkilâtı hakkındaki kararnamenin 11 inci maddesi mucibince, kömür üzerinde yapılmış akid ve mukavelelerin evrakı sübutiyelerinin üç gün zarfında Vekâilete gönderilmek üzere İstanbul İktisad müdürlüğüne verilmesi lâzımdır. Bu müddet dün akşam bitmiştir. Dün akşam bir çok akidlerin İktisad müdürlüğüne verildiği anlaşılmıştır. Bildirmiyenler, kurulacak olan satış birliği kömürlerinden istifade edemeyeceklerdir.

Modern cemiyetlerin istinad ettikleri o muazzam içtimâî basiret ve karşılıklı yardım işleri de tıpkı şehircilik, bankacılık vesaire gibi bir teknik, bir fen işidir. Böyle sefaletlerin önüne geçmek, ustaca bir teşkilâtla pekâlâ mümkündür. Ve her geçen gün ziyandır.

(Vâ-Nû)

Karilerimizin
mektuplarıKodaman sokağı
tamir edilmeli

Nişantaşında Kodaman sokağı, bir taraftan Nişantaşına, diğer taraftan Şişliye müntehî olur. Bu sokağın her iki başındaki kaldırımlar, oldukça, muntazam ve çamursuzdur. Ancak sokağın orta kısımları yaya bile geçilemeyecek kadar berab ve perişandır. Her iki medhalî mamur, ortası harap olan bu sokak, çok işlek ve bütün nakliye vasıtalarının sık sık geçtiği yegâne münakale yoludur.

Belediye, bu civarda bir çok kaldırımsız sokakları yaptırdı ve hayır dua aldı. Biraz himmet gösterilirse bu garib vaziyetli sokağa da yapılacak kaldırımla çekli düzen verilir. Tahtır

KUÇUK HABERLER:

★ Tiftik ve yapağı tacirlerinden mürekkep bir heyet dün akşam Ankara'ya gitmiştir. Bu heyet Azası, Ankara'da hususî surette bazı temaslarda bulunacaktır. Öğrendiğimiz göre tiftikçiler, şimdilik yeni teahhüdlere girmemeğe karar vermişlerdir.

★ Samsun fındık ihracat birliği icra komitesi reisi B. Şükrü Şehrimize gelmiş ve dün İstanbul icra komitesi ile temaslara başlamıştır. Dün, yapılan bir toplantıda fındık fiyatları etrafında bazı kararlar alınmıştır.

★ Teşviki sanayi kanunundan istifade eden müesseselerin, kanun mucibince, senede bir defa muntaka iktisad müdürlüklerine birer iş cedveli vermeleri icab etmektedir. Bu hususta verilen mühlet dün akşam bitmiştir. Öğrendiğimiz göre Şehrimizdeki mükelleflerin ekserisi iş cedvelerini muntaka iktisad müdürlüğüne vermişlerdir.

★ Üniversite ile yüksek mekteplerin kış sınıfları tatilleri bitmiş ve dünden itibaren tedrisat başlamıştır. Bir senedenberi rahat- sız bulunan Hukuk fakültesi profesörlerinden B. Sıddık Sami iyileşerek dünden itibaren yeniden derslerine başlamıştır.

Yeni Bulgar sefiri Ankara'ya
gitti

Bulgaristanın yeni Ankara elçiliğine tayin edilen B. Savakirof dün akşamki ekspresle Ankara'ya gitmiştir.

Taksim kışlası

Bir kısmının yıktırılması
münakaşaya konu

Taksim kışlasının, Taksim bahçesiyle Panorama bahçesi arasındaki cephesinin yıktırılması münakaşaya konulmuştur. 18 martta talibine ihale edildikten sonra kışlanın bu kısmı hemen yıktırılmağa başlanacaktır.

Taksim kışlası arsasında Emlâk bankasının inşa edeceği binalar hakkında banka ile Belediye arasında müzakere cereyan ediyordu. Burada yapılacak binaların inşaa masraflı ile faizi ödendikten muayyen bir müddet sonra bu binalar Belediyeye kalacaktı. Banka, Belediyeden yüzde yedi faiz istediğinden, henüz bir anlaşma yapılamamıştır.

Afyon satışı

Yugoslavya ile bu ay içinde
temaslara başlanacak

Türk - Yugoslav afyon satış birliği mukavele müddeti bitmiş, üç ay temdid edilmiştir. Bu müddet de mart nihayetinde biteceğinden bu ay zarfında Yugoslavyadan Şehrimize bir heyet gelecek ihraz mahiyetkî temaslara başlayacaktır. Memleketimize aid ilk hazırlıklara başlanmıştır. Bu cümleden olarak toprak mahsulleri ofisi umum müdür muavini B. Şakir Turanlı Şehrimize gelmiştir. Dün, B. Şakir'in riyaseti altında ilk toplantı yapılmıştır.

Buğday fiatleri

Payas, Mersin ve Iskenderun'dan Filistin ve Suriyeye külliyyetli miktarda buğday ihrac edildiğinden, sert buğday fiatlerinde kilo başına 10 - 15 para kadar bir yükselme olmuştur. Yumuşak buğday fiatleri eskisi gibidir.

Diğer taraftan, İstanbul Toprak mahsulleri ofisi, piyasaya bir ay zarfında 9000 ton buğday vermektedir. Ofis, bu 9000 tonu tamamlamak maksadile dün piyasaya 900 ton buğday birden sevkettmiştir. Şehrimiz piyasasında buğday sıkıntısı yoktur. Bundan dolayı alâkadar makamlar, ekmeğe zam teklifini yersiz bulmaktadır.

Firincıların Kadıköy, Üsküdar, İstanbul Beyoğlunda şirketleri vardır. Firincılar ce-

ÖNÜNÜZE ÇIKAN FIRSAT!

DEKORASYON MAĞAZASI, DÖŞEMELİK, PERDELİK KUMAŞ ve TUL PARÇALARI ile yalnız yüzü mütevacız muhtelif biblo, vazo, porselen eşya, bebek, masa lambası ve abajurlardan mürekkep bir stok, harikulade bir gellilik yatak takımı, yüzde ondan elliye kadar tenzilatla satılmaktadır.

Satış 12 Marta kadar devam edecektir

Kömür havzasındaki
tedbirler

Hükümetimizin Zonguldak kömür havzasında aldığı isabetli tedbirlerden bahsetmiştik. Bu tedbirlerin başında daimi ve mütehasşısı amele meselesi gelir ki, bu da, mükellefiyet usulile tatbik edilecektir. Esasen mükellefiyet usulü, havza için tatbiki kolay olmıyan bir usul değildir. Ereğli kömür havzasında amele işini ilk defa olarak organize eden Dilâver paşa da, bu usulü tatbik etmiştir. Bu hususta yapılan bir nizamnameye göre, Kastamonu köylüleri on beş gün tarlada, on beş gün de ocaklarda çalışmakla mükellefi. Meşrutiyet senelerinde bu mükellefiyet usulü kaldırıldığı halde, teamül halinde bugüne kadar devam ediyordu. Nitekim Zonguldak havzasının en muktedir amelesi de bu teamüle riayet eden köylülerdir. Bu köylerin ekserisi Devrek kazası dahilindeki köylülerdendir. Senelerden beri babadan oğula ameledirler. Teamül mucibince, on beş gün tarlada, on beş gün de ocakta çalışırlar.

Şimdiye kadar teamül halinde devam eden bu çalışma münasebetlerinin bundan sonra da devlet elile idare etmekte hiç bir güçlüğü tesadüf edilmeyecektir. Teamüllerin mevcudiyeti, mükellefiyet usulünün tahakkuk etmesine müsaide bir zemin hazırlamaktadır.

Zonguldakta kömür meselesini halletmek için amele meselesinden başka, vapur navlunları meselesi de büyük bir yer tutmaktadır. Hükümetimizin Zonguldak havzası hakkında verdiği kararlardan birinde, navlunlar 225 kuruşa indirilmiştir. Halbuki daha evvelce 300 - 350 kuruş arasındaydı. Fakat navlunu normal olarak bu seviyede tutmak için, İstanbul - Zonguldak arasında kömür hattına ihtiyacı nisbetinde vapur ayırmak lâzımdır. Vakıa armatörler bu fikre muhalefet ederek, vapurlarımızın dış seferlere gitmesine taraftarlardır. Armatörlerimiz bu fikrde olabılır. Fakat biz herşeyden evvel, dahill servislerimizi kolaylıkla temin etmek mecburiyetindeyiz.

Hüseyin Avni

4 kaza

Dün Şehirde dört kaza olmuştur:

1 — Beyoğlunda Meşrutiyet caddesinde bir otel hizmetçisi Ali ile diğer hizmetçi Artin beraberce temizlik yapırlarken Artin başı asansöre çarparak yaralanmış, dört parmağı da iki tel arasında sıkışarak ezilmiştir. Ali Beyoğlu hastanesine yatırılmıştır.

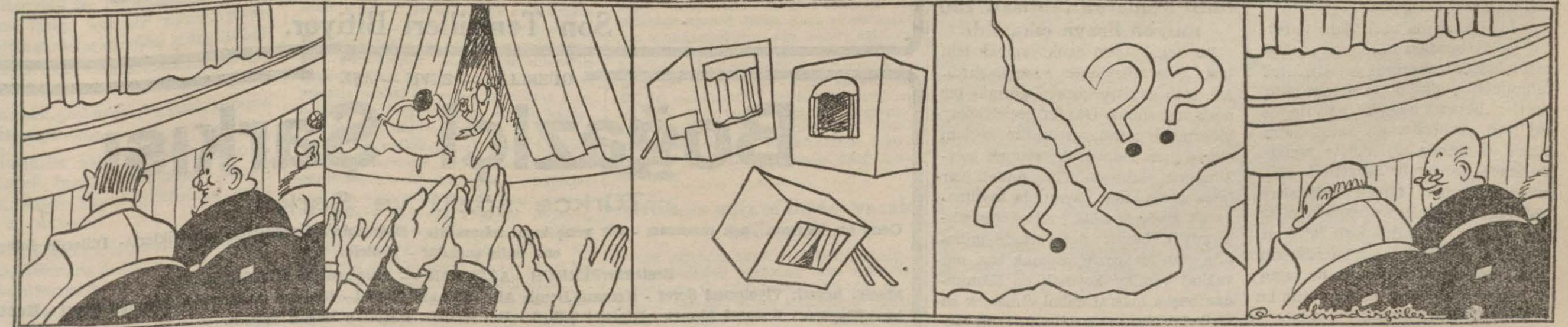
2 — Beyazıdda Kovacılar caddesinde oturan bayan Hayriye evinin merdivenlerinden düşerek ehemmiyetli surette yaralanmış, polis tarafından Haseki hastanesine yatırılmıştır.

3 — Kasımpaşada Yeniçeşmede oturan on sekiz yaşlarında Rasim isiminde bir elini pencereye çarparak ehemmiyetli surette yaralanmış, berayî tedavi Beyoğlu hastanesine yatırılmıştır.

4 — Kasımpaşada Kulaksızda oturan bayan Cemile de evinin merdivenlerinden düşmek suretile ağır şekilde yaralanmış, zabita tarafından Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

miyeti reisi B. Ahmed Rıza, dün bir muharirimize sunları söylemiştir:

«— Bu şirketleri ileride birleştireceğiz ve Belediye, ekme fabrikası kurduğu takdirde biz de bir fabrika tesis edeceğiz.»

— Komedi Fransız artistleri yakın şark turnesine çıkıyorlarmış, Bay Amca, bu arada bize de geleceklermiş. Hoş geldiler, safa geldiler...

... Propaganda için bile olsa gelen bir sanat heyeti!.. Buyursunlar, başımızın üstünde yerleri var!..

... Amma bunlar İstanbulun hangi sahesinde ağırılanacaklar?..

... Tepebaşında mı, Fransız Tiyatrosunda mı, yoksa Şehzadebaşında mı?..

B. A. — Daha belli değil, fakat bir kaç gün fışık satışı yasak edilse misafir oyuncular gene ızaz edilmiş olur!..

"Millî koruma kanununun tatbiki bir seferberlik mukaddemesi veya harp hazırlığı olmaktan uzaktır,"

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

muayan bugünkü harbin, memleketimizdeki akislerine karşı koymak, sulh devresinin icaplarına uygun yapılmış normal vasıftaki kanunlarla mümkün olamayacağını görünce, Millî koruma kanununu, verdiği salâhiyete istinaden, tatbikiye başladık.

Bu, içeride ve dışarıda bazı tefsirlere sebebiyet verdi. Hariçte, Türkiye seferberlik yapacak, onun için kanunu harekete getirdi, denildi. Dahilde, hükümet harbe karar verdi, diyen bazı fena görüşlü ve düşünceli insanlar hükümetin hatırından geçmeyen bir takım fikirleri, nazariyeleri yaymağa başladılar.

Aziz vatandaşlarım,

Eğer hükümet harbe karar verirse bu, gizli değil, Türk milletinin kendine mal ettiği siyasi istikametinin icaplarına uygun olarak, Büyük Millet Meclisinin tasvibi ile alınacak bir kararla, yani açık olarak yapılır. Binaenaleyh, seferberlik veya harp, ancak millî menfaatinize ve Türk vatanının selâmetine uygun olmak şartıyla, üzerinde durulacak bir karardır. Bunu böylece tesbit ettikten sonra, hükümetçe, millî koruma kanununa uyarak alınan ve sırasile alınacak kararlar, dünya buhranının memleketimize yaptığı akisleri önlemek, sizlerin halde ve istikbalde bugünlerin tabii olmayan şartları içinde sıkıntı çekmemeniz içindir. Bugün, sizinle hükümetimizin arasında hiç bir görüş ve düşünüş farkı olmadığını yakından bilmek şerefimin ve kuvvetimin verdiği kanaatle söyleyebilirim ki, millî koruma kanununun tatbikiye geçilmesi kararını hükümet, en son dakikaya bırakmış, yani normal vasıtalarla çalışmaya uğraşmıştır. Buna imkân olmadığı görülmüş, fevkalâde tedbirler almakta da tereddüd etmemiştir. Bütün bu sözlerimden çıkaracağım netice şudur:

Millî koruma kanunu seferberlik mukaddemesi değildir

Millî koruma kanununun tatbiki bir seferberlik mukaddemesi, veya bir harp hazırlığı olmaktan uzaktır. Bugünkü dünya şartlarına uymak ve yarının emniyetini kazanmak içindir. mantıksız sözlerle, fena izahlara, güller yüzle telkin edilmek istenilen ve altında hususî menfaatler kaynaşan ve iyi yerden alındığı söylenildiği halde memba gösterilmeyen haberlere inanmayınız. Hükümet, yapacağı her işi size kendi lisânile her vakit arz ediyor. Yalnız bu izahları hatırdan tutarsanız, fena haberlere teşhis koymakta asla yanılmazsınız.

Her sınıf Türk vatandaşının en mühim vazifesi, bugünkü millî birlik ve durumu her hangi bir tarafından behemehla sarsmak için ortaya atılan propagandalara kıymet vermemektir. Bütün bu propagandaların ne kadar esassız ve gülünç olduğunu, aylardanberi kulaklarınıza fısılan, fakat bir türlü tahakkuk etmeyen haberleri hatırlayarak bizzat hüküm verebilirsiniz, kanaatindeyim.

Harici vaziyete gelince:

Son zamanlarda bazı ajans haberleri ve Avrupadaki harplerin muhtemel inkişafı üzerinde yapılan indî tahminler, bugünün gidişini, yarının sınırları bozacak esassız haberlerine bağlayan dedikodular, memleketin içinde ve dışında söylendi ve yazıldı. Bu arada komşumuz Sovyetlerle olan münasebetimizi birçok hâdiselere bağlayan faraziyeler ve muhakemeler illeri sürüldü. Yukarıda izah ettiğim sebeplerle Millî koruma kanununun tatbiki mevkiline konması da, bu yalan zincirinin bir halkası olarak bütün bu propagandalara eklendi.

Sovyetlerle münasebetlerimiz Sovyetlerle münasebetlerimizde altı aydanberi değişmiş bir şey yoktur.

Herkesin niyetleri içinde saklı bulunduğu bir devirde yaşıyoruz. İnsan bu esnada kendisinden başkası için fazla teminat veremez. Fakat ben cesaretle söyleyeceğim. Bizim Sovyetler aleyhine her hangi bir harekete asla temayüllümüz yoktur. Esasen kimse de bizden böyle bir hareket istemiyor. Sovyetlerin doğrudan doğruya bizim aleyhimize bir hareketleri olacak mı? Böyle bir ihtimali farzettirecek şimdilik hiçbir delil görünmüyor. Görüyorsunuz ki Sovyetlerle aramızda bir hâdisiye çıkacağına dair son zamanlarda hararet peyda eden gayalar esassız ve hususî maksadlara müstenid mahiyettedirler.

Siyasetimizin ivicacı ve müphem tarafı yoktur

Bizim kanaatimiz şudur: Her ne suretle olursa olsun, yayılan ve fikirler üzerinde tesir bırakması istenilen bu haberler, Türkiye politikasına dokundukları vakit çok güç revaç ve makes bulurlar.

Çünkü bizim siyasetimizin ne ivicacı, ne de gizli ve müphem tarafı vardır. Tahhüdlerimiz sarıhtır. Maksad ve gayelerimiz muayyendir. Emniyet sahamızı açık ittifak muahedelerimizle çizmiz. Emniyetsizlik havasının bizde ne vakit doğacağını açıkça söylemiş ve göstermiş bulunuyoruz. Harp harici vaziyetimiz millî masuniyete dayanmakta, her hangi şekilde kombinezonlara âlet olacak istidad göstermemektir ve göstermeyecektir. Dünyayı ıtırıp içinde kıvrandıran muharebeleri esfle takip ediyoruz. Bu muharebelerin şu yolda veya bu yol da inkişafından Türkiye için bir iştirak hissesi çıkarmak, ciddi ve vahim hâdiseleri, çok hafif telâkki etmek demektir.

Siyasetimizin bu açıklığı, dürüstlüğü, vefakârlığı; kendimizi korumak için bize düşecek vazifeleri yerine getirmeye ve lüzum göreceğimiz tedbirleri almağa mani değildir. Bunda kimsekin şüphesi olmamalıdır. Bilâkis, biz bu vazifeleri yaparken, biraz evvel izah ettiğimiz siyasetimizi teyid ettiğimiz kanaatindeyiz.

Aziz vatandaşlarım,

Esasen sizin de bildiğiniz bu hakikatleri hükümet reisi sıfatıyla bir daha tekrar etmekten maksadım, bu günlerin en revaçta olan haberlerle mukayese ve muhakemenizi kolaylaştırmak içindir.

Yeni yıl bütçesi

Aziz vatandaşlarım,

Hükümetin, bir aydanberi devam eden 940 senesi bütçe hazırlığı bugün bitmiş bulunuyor. Teşkilâtı esaslıye kanunumuzun emrine uyarak bütçeyi bugün Büyük Millet Meclisine takdim ettik. Maliye Vekili arkadaşım bunu teferrüatle matbuata bildirecektir. Ben, 940 bütçesinin yalnız bir iki noktasından bahsedeceğim:

Dünyanın içinde bulunduğu büyük buhran bizim de kapımıza gelmiştir. Yani gümrükler varidatı ve bu varidatla ilgili diğer vergilerde 40 milyon Türk lirasına yakın bir azlık vardır. Buna mukabil, vatanımızın müdafası için, bir seneden fazla bir zamandanberi alınan ve devam olunan fevkalâde tedbirler de sona ermiş değildir.

Millî Müdafaa tahsisatı 150 milyon liraya çıkarıldı

Bu hal, bütçeyi denk yapmak için bizi çok müşkülâtla karşılaştırdı. Acı, tatlı çok tecrübeler görmüş bir nesle mensubuz. Günün geçici kolaylıklarından ziyade, istikbalin sağlam olması için fedakârlık istemek mevkindeyiz. Bunu da, Türk milleti asırlarca süren cidal hayatında sayılmayacak kadar parlak misallerle göstermiştir. Devlet dairelerinde mümkün olan tasarrufu yapmak bazı muvakkat vergiler koymak en lâzımdan başka masraf kabul etmemek suretile bütçeyi denkleştirdik. Millî Müdafaa tahsisatını 150 milyon liraya çıkardık. Bunun bir kısmını âdi bütçe dahilinde, diğer bir kısmını da

fevkalâde tahsisat programında tesbit ettik hepsi ayrı ayrı ilerleme yolundaki işlerimizin durmamasına dikkat etmekle beraber, büyük inşaa ve ve nafia programlarını biraz kıstık. Zelzele muntakasının inşasını da göz önüne aldık.

Türk vatandaşının refahına engel olabilecek her hangi bir kayıd ve şartı kabul etmek istemedik. Yalnız istiklâlimizin tamlığı ve vatanımızın selâmeti için elimizdeki her vasıtadan istifade etmek istedik.

Aziz vatandaşlarım,

Sözlerimi bitirirken, mesud ve büyük Türkiye'nin şerefi ve selâmeti için, her vatandaşın hissesine düşen vazifeyi ve fedakârlığı yapacağına emin olduğumu bir kerre daha tekrar etmek isterim.

Hepinizi hürmetle selâmlarım.

Ankara Borsası

29 Şubat 940

PARA ve ÇEKLER

	Kapanış
1 Sterlin	5.24
100 Dolar	130.19
100 Frank	2.9551
100 Liret	6.74
100 İsviçre Fr.	29.0317
100 Florin	69.2521
100 Raymark	—
100 Belga	22.04
100 Drahmi	0.97
100 Leva	1.5925
100 Çekoslovak K.	—
100 Pezeta	13.435
100 Zloti	—
100 Pengo	23.55
100 Ley	0.6175
100 Dinar	3.0625
100 Yen	31.225
100 İsviçre Fr.	31.005
100 Ruble	—

ESHAM ve TAHVİLÂT

Sivas - Erzurum 5	19.39
Sivas - Erzurum 6	19.30

MEVLÜD

Merhum pederimiz NAZİF GÜNAL-TAY'ın aziz ruhuna ithaf edilmek üzere 3 Mart Pazar günü öğle namazını müteakib Kadıköy Osman ağa Camii'nde Mevlûdu şerif okunacaktır. Arzu edenlerin teşrifleri rica olunur.

Allesi namına oğlu İhsan Günlaltay

Haydarpaşa askerî hastanesine hastabakıcı hemşire alınıyor

Haydarpaşa hastanesi baştabipliğinden: (Haydarpaşa askerî hastanesi için hastabakıcı, hemşire alınacaktır. İsteklilerin Selimiye kılasındaki hastahane baş tabipliğine müracaatları.

Apartıman sahipleri

Boş dairelerinize hemen iyi kiracı bulmak için «Akşam»'ın KÜÇÜK İLANLARI'ndan istifade ediniz.

Tepebaşı ŞEHİR TIYATROSUNDA

O KADIN

Son Temsilleri Bitiyor.

GÜZELLİK — ZEYK — AŞK

Boğaziçi Şarkısı

Türkçe sözlü ve Şarkılı

Genç bir kadının aşk macerası - Bir genç kızın tchassürü - Boğaziçinin harikulâde güzellikleri - Dillerde dolaşacak nefis şarkılar - Besteler.

Bestekârı: FERRUH ARSUNAR — Müğanniye: MENŞURE

Musiki heyeti: Viyolonsel Şeref - Kemani Demir Ali - Kemani Kemal - Kemani A. Kemal - Piyanist Feyzi - Kontrbas Klayzen - Kanuni Ahmet - Klarinet Şikri - Udi Kadri - Darbuka Hasan Tahsin.

Bugün matinelere den itibaren TAKSİM Sinemasında

LEV AYRES
Mac DONALD
Sinema dünyasının bugüne kadar yarattığı en muhteşem - En nefis - En zengin ve harikalar filminde

AŞKIN SESİ

Pek yakında MELEK ve SARAY sinemalarında

KADIKÖY

Büyük OPERA sineması

Jeanette MacDonald - Nelson Eddy'nin

temsili muazzamı ve tamamen renkli

Seviştığımız günler

Ayrıca: Renkli Miki ve FOKS JURNAL en son dünya ve harp havadisleri
Seanslar: 2,30 - 4,30 - 6,30 gece 9 da başlar. Tel: 60.821

Bugün matinelere den itibaren

SAKARYA SINEMASINDA

İstanbulda ilk defa güzel bir Fransız filmi

SAHRA YILDIZI

GERMAINE ROUER - JEAN SERVAIS ve MAXUDIAN

tarafından oynanmış kuvvetli ihtiraslı ve büyük Aşk Filmi

Ayrıca: ÇILGIN BAKİRE

IRENE DUNNE ve MELWIN DOUGLAS

tarafından Fransızca sözlü gayet güzel bir komedi

İlaveten: FOKS JURNAL dünya ve harp haberleri.

Beşiktaş SUAT PARK Sinemasında

LOREL - HARDY İSVİÇREDE

YANIK GÖNÜLLER

Türkçe sözlü

JEAAN GABİN MIRELLE BALIN

Seanslar: 2.30 - 7 de Lorel Hardy - 8.30 da Yanık Gönüller

9.50 de Lorel Hardy

EBEDİ HAYATA

Mazhar olanlar

Bazı insanlar vardır ki, dünya üzerinde bulunmaları bütün memleketler için bir şeref ve saadet kaynağı olmuştur. Bu günlerde ebedi hayata mazhar olanlardan kimi medeniyetler bir nur, kimi harp meydanlarında bir zafer, bazıları da ilimde bir devir, fende bir inkılâp yaptırılmışlardır. Bu büyük adamlardan biri tip âleminde en büyük inkılâbı yapan, beşeriyeti en amansız düşmanları olan mikroplardan kurtaran dahi «Lui Pastör»dür. Bugün her yaşıyan, mevcudiyetinde onun kudretini, şifa veren elini duyabilir.

«Lui Pastör», yalnız bir alim değil, ikinci bir halikdir. Laboratuvarlarından dünyanın dört bucağına hayat ve ümid dağıtan bu büyük adamın insanıyete yaptığı hizmetleri yaşıyanlara göstermek için «Warner Bros» Şirketinin hazırladığı «Pol Münl» nin canlandırdığı

«LUI PASTÖRÜN HAYATI» «Filmi» Beynelmîl film müsabakasında hakikate yakın ilmi bir vesika olarak kabul edilmiş ve altın san'at madalyası kazanmıştır. Bütün medenî memleketler gibi biz de bu âlimin hatırasını hürmetle selâmlayalım.

İstanbul mektepleri voleybol ve futbol lig heyetinden: Taksim stadı: 9/31 - Terakki - Ticaret lisesi saat 14 hakem T. Özerengin, Galatasaray - İstiklâl lisesi saat 15,10 hakem T. Özerengin, Şeref stadı: Taksim - Yüce Öküz lisesi saat 14 hakem Ahmet Adem, İqk lisesi - Kabataş lisesi saat 15,10 hakem Ahmet Adem, Saha komiseri: H. Saver.

2/3/940 ta yapılacak voleybol maçları: Pertevniyal lisesi - Darılgafaka lisesi saat 14 hakem T. Kenber, Vfa lisesi - Haydarpaşa lisesi saat 14,30 hakem T. Kenber, Sanaat mektebi - İstanbul lisesi saat 15 hakem T. Kenber.

En son tekâmüllerle yeni inşa edilen

MARMARA

sineması

Beyazıttan inen

MARMARAYA

İstanbulun sinema

idealine kavuştu-

ğunu ilân eden

muhteşem bir

ŞAHESERDİR...

P
E
K
Y
A
K
I
N
D
A

Halka açılıyor

ŞEHİR TIYATROSU
Tepebaşı Dram kısmı
Gece saat 20,30 da
O KADIN

İstiklâl cad. Komedi kısmı
Gece saat 20,30 da
HERKES KENDİ YERİNE

Şişli Halkevinde bir toplantı

Kıymetli gençlerden mürekkep bir heyet tarafında ayda bir defa neşredilen fikir ve sanat mecmuası Yücel'in beşinci neşriyat yılını bitirip altıncı yılına girmesi münasebetle evvelki akşam Şişli Halkevinde bir toplantı yapıldı. Yücel'iler, mecmualarını beş sene yaşattıktan ve onu altı, yedi bin kişilik bir kari kütlesine okutmanın sırrını bulduktan sonra yeni neşriyat devresine daha esaslı bir programla girmeye kararlaştırmış, fakat bu programı tatbika başlamadan evvel, memleketin tanınmış fikir ve sanat adamlarıyla görüşmeği faydalı bulmuşlar.

Gençlerin yaptıkları samimi davet, Şişli Halkevinde ciddi istifadeli bir toplantıya vesile oldu. Üstad Hüseyin Cahid Yalçın, profesör Mustafa Şekip Tunç, İbnülemin Mahmut Kemal, Faruk Nafiz, Mitat Cemal, Orhan Seyfi, Cemal Nadir, Yusuf Ziya, Celâleddin Ezine ve daha bazı tanınmış simalar gençlerin bu davetine memnuniyetle gelmişlerdir.

Yücel'iler Türk fikir ve sanatında özütü aramako faaliyetine girişmek istiyorlar. Takliden uzaklaşmak, bizim olan hakikatlere doğru uzanmak arzusundadırlar. Meselâ yeni sanatın malzemesini belki de halk edebiyatımızda bulacaklardır. Bütün bu çalışmayı bir nevi Humanizma addediyor, fakat bu yabancı kelimelerin, girişmek istedikleri faaliyeti tamamen ifade edemediği kanaatinde besliyorlar. Büyükleme üzerinde konuşmak lüzumunu hissettikleri bahis budur.

Şişli Halkevinde yapılan musahabenin mevzuu böylece Humanizma oldu. Hüseyin Cahid Yalçın, profesör Şekip Tunç, Celâleddin Ezine bu bahis etrafında fikirlerini izaah ettiler. Yücelci gençler namına Orhan Buriyan sorduğu suallerle onları pek güzel konuşturdu. Mitat Cemal ve Orhan Seyfi genç sanatkarlara samimi temennilerde bulundular. Toplantı karşılıklı bir anlaşma havası içinde sona erdi.

Bana böyle geliyor ki son ayların yegâne fikir ve sanat hâdisesi, geçen akşam Şişli Halkevinde, genç fikir ve sanat neslinin kendilerinden evvelki nesle yaptığı o samimi hasbihaldir ve o gecenin en iyi hatırası fikir hayatımızda faydalı bir unsur olmak, ona yenilikler getirmek arzusuyla dolu bir genç grupunun gösterdiği olgun manzardır.

Yücel mecmuasını okuyunuz. Orada, bütün samimiyetlerle güzeli, doğruyu arayan, Türk fikir ve sanatına yeni kaymetler ilâve etmek isteyen genç elemanların çalışmasını takip edeceksiniz.

Şevket Rado

DÜNYADA NELER OLUP NERELER OLUYOR

Avrupanın en büyük hokkabazı hasta

Avrupanın en büyük hokkabazı olup parmakları ile bir anda yüzlerce marifet ve hünerle seyircilerini teshir eden David Devant Londrada büyük bir felâkete uğramıştır.

Hokkabaz, her iki eline felç geldiğinden hastaneye kaldırılmıştır.

Gayri kabili tedavi hastalara mahsus Putneydeki hastanede yatan bu hünerli adamın kolları hareketsiz bir halde yorganın dışında serili durmaktadır. Hastabakıcılar ağzına kaşık ve emzikle gıda veriyorlar.

Bu hokkabaz otuz senedenberi hârikulâde marifetler gösterirdi. Meselâ koca bir eşiği binlerce seyirci önünde yok ederdi. Büyük bir gürültü ile geçirdiği motosikletleri havada uçurup kaybederdi. İskambil kâğıtları üzerinde yaptığı

marifetler ise hesapsızdı. İstenilen kartı istifinden fırlatırdı.

İngilterenin belli başlı altmış beş hokkabaz ve sihirbazı şimdi sık sık bu üstadı ziyaret ederek hatırlarını soruyorlar.

David Devant en yüksek cemiyetler ve şahsiyetler önünde marifetini göstermiştir. Hatta İngiltere kralı ve kraliçesi huzurunda da birçok el oyunları yaparak takdire mazhar olmuştur.

Zavallı adam daha yakınlarda isim günü için dostlarını ve hokkabazlar klübü reis ve azalarını davet etmişti. Putney hastanesinde gayri kabili tedavi 250 hasta vardır. Şimdi bunlar aralarında Avrupanın en büyük hokkabazını görmekle bir derece müteselli oluyorlar.

15 sene süren bir boşanma davası!

Amerikada on beş sene evvel başlayan bir talâk davası ancak şimdi nihayet bismillah. Davayı açan Şikago şehri mektep muallimlerinden Hitch Cochrer, evcesi Winifred on sene beraber yaşadığı zevcinden ayrılmaya bir sebep görmediğinden kocasının iddiasını reddetmiştir. Dava çok karışık olduğundan şimdiye kadar muhtelif altı mahkemede ayrı ayrı bakılmıştır.

Davaya bakan hâkimlerin sayısı otuz geçmiştir. Nihayet Newyork mahkemesi bu ayın yirmi üçünde katî neticeye

varıp ayrılma kararı vermiştir. Buna sebep zevcenin sabit görülen şu zalimane hareketleridir:

- 1 — Kocasının traş sabununu içine kum koymuş.
- 2 — Ders notlarını bozmuş.
- 3 — Kocasının elbiselerini iletmiş.
- 4 — Yatak odasında kaloriferin anahtarını kapayarak kocasını üşütmüş.
- 5 — Yatak çarşafını yırtmış.
- 6 — Şamdan ile kocasının kafasına vurmuş.
- 7 — Kocası uykuda iken üzerine hücum ederek tokat atmış.

B.Lloyd George'un nutku

«Hava taarruzuna uğrarsak mukabelede gecikmiyeceğiz» diyor

Londra 29 (A.A.) — Lloyd George, dün Dorchester Hotel'de bir nutuk söylemiş ve ezimle demiştir ki:

Kuvvetli bir havacılığımız bulunması, bizim için bir mecburiyettir. Yalnız şurasını söyleyim ki İngiliz halkı eğer hasav bombardmanlarına maruz kalır ise bunun aksülâmeli derhal kendisini gösterecek ve buna cevapta gecikmiyecektir.

İngilizler, haklı bir dava için çarpıyorlar. İngilizlerin arzusu, alınan teahhütlere ihanet edilmemesi şartıyla bir sulhtur.

Lloyd George, istihali fazlaştırmak lüzumuna da işaret eylemiş ve bilâhare Rusya ile muhtemel bir anlaşmazlıktan bahsederken fazla tehlikele maruz kalmamak için ihtiyatlı hareket olunması lüzumunu tebarüz ettirmiştir.

Denizde petrol menbaı!

Besarabya sahilleri civarında denizden petrol fışkırıyor

Lucerneden Paris - Soir gazetesine yazılıyor: Schweizer Wochenzeitung gazetesi, Karadenizde Besarabya sahilleri civarında bir müddettenberi garib bir hadise göze çarptığını bildiriyor. Sahilden bir kaç metre mesafede denizin sathı, geniş bir şerid halinde açık denize akan kalın bir petrol tabakası kaplıdır. Bu petrol tabakası, gece esasında anıyan görülmüştür ve denizin dibinden gelmektedir. Civar köy halkı, küçük kayıklarla derhal bu petrol menbana koşmuşlar ve tenekelerini ve maden kaplarını petrole doldurmuşlardır.

Yapılan tedkikat neticesinde bu petrolün mükemmel bir kalitede olduğu görülmüştür. O gündenberi, kayıklar her gün aynı mebzuliyetle petrol veren bu bedava kaynağa koşuyor. Bazıları, bu petrolün batmış bir vapurun anbarlarından geldiğini ileri sürüyorlarsa da diğerleri, sahilde böyle hiç bir bahrı kaza vuku bulmadığını kaydediyorlar.

Zannedildiğine göre Anadolu'da vuku bulan zelleze neticesinde yeraltı çöküntüler vuku bulmuş ve o zamana kadar gayri meri kalan bir petrol kaynağını meydana çıkarmıştır.

“Cumhuriyet,” aleyhinde açılan davada temyiz içtihadının tekdikine karar verildi. “Son Telgraf,” ve “Tan,” gazeteleri mahkûm oldular

Cumhuriyet gazetesinin 12/1/940 tarihli nüshasında intişar eden, «Davaçı biziz» başlıklı ve Peyami Safa imzalı yazı ile matbuat ve ceza kanunlarına muhalif suç işlendiği iddiasile Cumhuriyet gazetesi sahip ve başmuharriri B. Yunus Nadi, muharrir B. Peyami Safa ve gazetesinin neşriyat müdürü B. Hikmet Münif aleyhlerine müddeiumumilik tarafından açılan davaya dün asliye altıncı ceza mahkemesinde başlanmıştır.

Davanın geç başlamasına rağmen mahkeme salonu kalabalık bir dinleyici kütilesi dolmuştur. B. Peyami Safa ile B. Hikmet Münif, vekilleri B. İrfan Emin ve B. Suad Ziya ile beraber mahkemede hazır bulundular.

Muharrir ve mesul müdürün hüviyetleri tesbit edildikten sonra iddianame okundu. İddianamede, gazetede ki yazı uzun uzadıya izaah edildikten sonra bu yazıda, asliye yedinci ceza mahkemesinde rüyet edilmekte bulunan Afrodit davasından bahsedilerek İstanbul, İzmit müddeiumumillerinin ve bilmüm Türk müddeiumumillerinin ahlâka zıd, ric'i şekilde hareket ettikleri, madde ve isim tasvir edilmeyerek müteavviz yazılarla adliyenin cehalet ve taassupla hareket ettiğini iddia ettikleri ve İstanbul müddeiumumisi B. Hikmet Onat cehalet, taassup ve ric'i hareketler izafe etmek suretile, bir fiil ile kanunun müteaddit maddelerinin ihlâl edildiği ileri sürülüyor ve ceza kanununun 79 uncu maddesi nazarı itibare alınarak matbuat kanununun 27 ve 30 uncu maddelerine ve Türk ceza kanununun 480 inci maddelerine göre maznulara ceza kesilmesi isteniliyor ve mebus bulunan B. Yunus Nadinin masuniyeti teşriisi dolayısıyla kendisi hakkındaki dava evrakı ayrılarak mebusluk devresi nihayetine kadar bu davanın tehir edildiği bildiriliyordu.

İddianame okunduktan sonra maznun vekillerinden B. İrfan Emin kalkarak maznunların sorgularından evvel bir ciheti izaah etmek istediğini söyledi ve davanın sureti sevkine nazaran burada müddeiumumî B. Hikmet Onat tarafından şahsi dava açılmadığı takdirde maznunların ceza kanununun 480 inci maddesine göre mahkemeye sevkedilemeyeceklerini davada böyle şahsi bir müraaat mevcut bulunmadığı cihetle Türk ceza kanununun 488 inci maddesinin sarahatine göre davaya ancak matbuat kanununun 30 uncu maddesine göre bakılabileceğini ileri sürdü.

Buna karşı söz alan müddeiumumî muavini:

İki maznunun idamı istendi

Biri taammüden, diğeri soygunculuk maksadile katil suçlarından itham edildiler

İki sene evvel Beyoğlunda Parmakkapı civarında bir kömürcü dükkânın üst katında beraber yatıkları Hasan, bir para çalmak meselesinden dolayı ustura ile boğazını keserek öldürmekten ve bu cinayetine şahidlik yapmaması için gene aynı odada yatan Aliyi öldürmeğe teşebbüs etmekten maznun Abdurrahman ile, kendisine yardım etmekten maznun kardeşi Eminin muhakemelerine dün birinci ağırceza mahkemesinde bakılmıştır.

Bu celsede müddeiumumî, iddianamesini okuyarak, Hasanı taammüden öldürmekten dolayı Abdurrahmanın Türk ceza kanununun 450 nci maddesinin dördüncü bendine tevlikan idamını, Aliyi öldürmeğe teşebbüsten dolayı da aynı maddenin 9 uncu bendine tevlikan cezalandırılmasını, kardeşi Eminin de 450 nci maddenin 9 uncu bendine tevlikan tecziyesini istemiş, ancak Abdurrahmanın 21 yaşını, Eminin de 18 yaşını ikmal etmemiş olmasının göz önünde tutulmasını talep etmiştir. Karar verilmek üzere mahkeme başka güne bırakılmıştır.

Eyüp civarında Piriçel köyünde soygunculuk maksadile evine girdikleri Hasan öldürmek ve Hasanın oğlu ile daha birkaç kişiyi yaralamaktan maznun Resul ile suç ortakları Ahmed, Meko, Kaya ve Mustafa'nın muhakemelerine dün birinci ağırceza mahkemesinde bakılmıştır. Müddeiumumî bunlardan Hasanın katil ve yaralama suçlarından dolayı Türk ceza kanununun 450 nci maddesinin 7 nci bendine tevlikan idamını, diğer maznunların da soygunculuk suçundan cezalandırılmalarını istemiştir. Maznunların müdafalarını hazırlamaları için mahkeme başka güne bırakılmıştır.

Tiftik ve susam ihracı yasak edilmedi

Bazı gazeteler tiftik ve susam ihracatının menedildiği hakkında bazı haberler vermişlerse de şehrimizdeki alâkadar makamlar yeniden ihracı menedilmiş hiçbir madde bulunmadığını beyan etmişlerdir. Yalnız tiftik ve susam tacırları, bu maddelerin ihracatlarını Ticaret Vekâletine bildirmeğe karar vermişlerdir.

— İddianamede, müddeiumumî B. Hikmet Onatın Afrodit isimindeki eseri toplatması sebebiyle yaptığı hizmetten dolayı hakarete maruz kaldığı iddia edilmiş ve buna nazaran ceza kanununun 273 üncü maddesile sevkedilmiştir. diyerek âmme hizmetinin ifasından yani vazife ifasından mütevellit olan bu gibi hallerde şikâyetname verilmesine lüzum olmadığını söyledi ve:

— 273 üncü maddenin mevzuubahs olduğu yerlerde şikâyetname aranmayacağından temyiz mahkemesinin senelerdenberi yerleşmiş içtihadı cümlesinden bulunmasına göre maznun vekilinin hâdiseyi ceza kanununun 480 inci maddesine maksur bir şekilde mütalâasına kanunî cevaz yoktur. Duruşmanın icrasile sorgunun yapılmasını isterim, dedi. Bu suretle münakaşa uzadı ve B. İrfan Emin müddeiumumiyeye tekrar cevap vererek, ceza kanununun 480 inci maddesine temas eden fiillerde mutazarrir olan şahsın veya heyetin usulen dava açmak mecburiyetinde olduklarını ve 273 üncü maddenin yalnız şiddet sebebi tasvir etmiş olup şikâyet hususunda istisnai bir kaydı ihtiva etmediğini ve bu itibarla 488 inci maddenin de açık ibaresinden bu hususun anlaşıldığını, binaenaleyh davanın, matbuat kanununun 30 uncu maddesine hasren rüyet edilebileceğini söyledi.

Diğer vekil B. Suad Ziya da aynı mütalâaya iştirak ettiğini bildirdi.

Müddeiumumî yine temyiz mahkemesinin içtihadından bahsederek, uzun izaattan sonra vazifeden doğan işlerde bir şahsın vazifesine tevcih edilmiş memnu fiilin, ceza kanununun 488 inci maddesi ile takip edilemeyeceğini ileri sürdü. Buna karşı avukat B. İrfan Emin:

— İddia makamının mükemmel tecviz edilmiş bir halde ve bir de temyiz mahkemesi içtihadile hazırlanmış olarak mahkemeye gelmesi şayanı memnuniyettir. diyerek kendi iddiasında ısrar ettiğini bildirdi.

Mahkeme; kanunun tefsiri ve temyiz mahkemesinin içtihadı üzerinde uzun münakaşayı mucip olan bu nokta üzerinde; ceza kanununun 273 ve 488 inci maddelerile vaz'edilmiş olan hükümler sarih olmakla beraber memur aleyhine işlenen ve ceza kanununun 480 inci ve ya 482 nci maddelerinde muharrer cezayı istilzam eden fiillere müteallik davaya duruşmada bahsinden şikâyetname verilip verilmemesinde serdedilen muhtelif ve mütead noktai nazarlara göre yukarıda mevzuubahs edilen maddelerle

bu maddelerin hükümlerini tefsir ve izaah etmiş olan temyiz mahkemesi içtihadı tetkik olunmak ve ona göre bir karar verilmek üzere mahkemeyi bugüne bıraktı.

«Tan» in muhakemesi

Tan gazetesinde intişar eden ve kendilerini alâkadar eden iki yazıdan dolayı gönderdikleri tezkirnameyi neşretmemek suçundan dolayı Doyçe Oryent bank tarafından ve yine bu gazetede intişar edip kendisini alâkadar eden Afrodit davasına ait bir yazıdan dolayı gönderdiği tezkirnameyi neşretmedikleri iddiasile Konyalı İbrahim tarafından Tan gazetesi sahip ve neşriyat müdürü B. Halil Lütfi aleyhine açılan ve birleştirilen davalara dün asliye yedinci ceza mahkemesinde bakılmıştır.

Muhakeme neticesinde kanunen mecbur olduğu halde her iki davacının tezkirnamelerini neşretmediği sabit olan Tan gazetesini sahip ve neşriyat müdürü B. Halil Lütfinin, matbuat kanununun 48 inci maddesine tevlikan Doyçe Oryentbankın tezkibi meselesinden 25 lira ve Konyalı İbrahimin tezkibini neşretmemek suçundan da yine aynı madde ile 25 lira ağır para cezasına mahkûmiyetine, bu kararın, gazetesinin ilk çıkacak veya ikinci nüshasında nesredilmesine, davacı vekiline 10 lira vekâlet ücreti, beş lira muhakeme masrafı ödemesine ve maznunun tekkerrüre esas olacak sabık mahkûmiyeti bulunmadığından para cezalarının teciline karar verildi.

«Son Telgraf» in muhakemesi

Son Telgraf gazetesinde Burhan Cevad imzasile yazılan bir yazıda asliye yedinci ceza mahkemesinde bakılmakta olan Afrodit davasında mahkemenin kararını tenkid mahiyetinde mütalâalarda bulunduğu iddiasile mezkûr gazete sahip, başmuharriri B. Etem İzzet aleyhine müddeiumumilik tarafından açılan davaya dün asliye sekizinci ceza mahkemesinde bakılmıştır.

Muhakeme maznun vekili müdafasını yaparak bu yazının muhakeme kararını tenkid mahiyetinde olmadığını ileri sürmüş ve müekkilinin beraatini istemiştir.

Mahkeme; yapılan tahkikat neticesinde Burhan Cevad imzasını, B. Etem İzzetin müstear namı olduğu ve bu imza yazılan ve dava mevzuu olan yazının mahkemenin kararını tenkid mahiyetinde bulunduğu sabit olduğu cihetle B. Etem İzzetin 25 lira hafif para cezasile cezalandırılmasına karar vermiştir.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

İngiliz mermileri

Harp esnasında silâh konuşur. En birinci söz onundur. Modern silâhın da ruhu mermidir.

Bir Fransız mecmuası, en büyüğünden en küçüğüne kadar İngiliz mermilerini sınıflarına dercediyor. Verdiği malûmata nazaran, mitralyöz mermisinin ağırlığı 38 gramdır.

Resimde gördüğümüz en büyük mermi ise, bir dritnottaki en muazzam topa aittir. Takriben 850 kilogram ağırlığındadır. (Yani, küçük bir otomobil kadar.) Bu mermiler, saatte 2500 kilometre süratle mesafe kat ederler. Otuz bir kilometre uzağa atılırlar. (Mukayese için maruf bir mesafeyi misal gösterelim: Boğaziçi, yirmi yedi kilometre uzunluğundadır.) Bu en büyük mermi 5250 Türk lirası kıymetinde olduğu için topun her patlayışında bu kadar mühim bir meblağ dumanla tahavvül ediyor demektir. İngiliz ordusunda bundan da büyük mermiler kullanılmaktadır. 400 ve 450 milimetreliler. Bu gördüğümüz mermilerden bazıları zırhlı deldikten yahut toprağa daldıktan sonra patlamak üzere tertibatı havadirdir. Bazıları (yani ihtiraklıları) muayyen bir mesafeye

varınca havada, bazıları da (yani müsademelliler) hedefe değer değmez infilâk eder.

Balkan güreş şampiyonasına iştirak edecek Yunanlı güreşçiler dün gelmişlerdir. Güreşçiler sporcularımız tarafından karşılanmışlardır. Yukarıda Yunanlı güreşçiler ve sporcularımız bir arada görünüyorlar.

Dört arkadaşlık. Vapurun bir köşesinde karşılıklı oturmuş ötedenberiden konuşuyorlardı.

Bir aralık yanımdan hayatının sonbaharına yaklaşmış, fakat hâlâ yüzünde eski günlerin tatlı hatıralarını taşıyan, sık giyinmiş bir kadın geçti. İçimden Hamdi ile bu kadın birbirlerini gülerken selâmladılar. Ferdi:

— Vaktile çok güzel bir kadıymış zannedirim... dedi.

Hamdi bu sefer acı acı güldü:

— Siz onu bundan on beş sene evvel göseydiniz... dedi.

Hamdinin bu sözü üzerine Ferdinin alâkası arttı:

— Ne o Hamdi?... dedi, ondan pek büyük bir hayranlıkla bahsediyorsun. Yoksa on beş sene evvel kendisine âşık mı idin?

Haydi, haydi fazla nazlanıp bizi merakta bırakma... diye...

Hamdi:

— Evet... dedi, inkâr etmem... on beş sene evvel onu pek ziyade beğenirdim. Aramız da iyi idi. Bana karşı büyük bir alâkası ve teveccühü olduğunu görüyordum. Belki Handanla benim aramızda birçok şeyler geçebilirdi. Lâkin tuhaf bir hâdise herşeyi berabed etti.

Arkadaşlar Hamdiye:

— Şu tuhaf hâdiseyi anlat da köprüye kadar içimiz sıkılmadan gidelim... dedi.

Vapur titreye titreye, camları zangırdıya zangırdıya Kadıköy iskelesinden hareket ederken Hamdi hikâyesine başladı:

— Bu gördüğünüz kadın on beş sene evvel insanın başını döndürecek derecede güzel bir kadındı. Duldu. Tanıştıktan bir müddet sonra Handanla âdeta arkadaş olmuştuk. Fakat bu arkadaşlık henüz resmîyet hududlarını aşmamıştı.

Bir gün Handan bana:

— Çarşamba günleri benim misafirlerim gelir... Çay içeriz, uzun uzun konuşuruz. Siz de buyursanıza... dedi.

Onun bu davetini tabii büyük bir memnuniyetle kabul ettim. Çarşambayı iple çekiyordum. Nihayet o günü de geldi. Ben önceki misafirler gelmeden Handanı biraz yalnız görmek istediğim için erkenden onun evine gittim. Benim bu derece erken gidişimin onun üzerinde ne tesir bırakacağını pek merak ediyordum. Bunun için Handanın kapısını çalarken büyük bir heyecan içinde idim.

Tahminimde yanılmamıştım. İlk gelen misafir bendim. Port mantoya asılan ilk şapka benimki oldu. Handan beni pek derin bir nezakete karşıladı. Herkesten evvel geldiğime memnun olduğu âdeta gözlerinden okunuyordu. Ben:

— Çok erken rahatsız ettiğim için affınıza rica edeceğim... dedim.

Tatlı tatlı güldü:

— Bülâk çok iyi ettiniz... dedi, başbaşa bir müddet dedikodu yaparız.

Biraz açıkça elbisesi içinde bugün bana her zamankinden daha güzel görünüyordu.

Perdeleri inik loş salonda epeyce konuştuk. Fakat ben bir türlü açılmıyordum. Nihayet bir aralık dışarı çıktık. Ben salonda yalnız kaldım. Garip, kötü bir huyum vardır. Bir yerde yalnız kalınca hemen etraftaki eşyayı tedkik ederim. Hattâ bazen onları karıştırırım.

Bu sefer de yalnız kalınca eski huyum tependi. Kalktım. Etrafı tedkike başladım. Bu esnada bir vazo dikkatime çarptı. Uzaktan çok güzel, çok kıymetli birşey gibi görünüyordu. Elime aldım. Bir parmağımı ikiye bükerek vazodan bir tarafına iki kere vurudum. Sanki vazodan çıkacak sesten onun kıymetini anlayacağım. Lâkin ikinci vuruşunda müthiş bir felâket oldu. Küçük vazo parmağımın o hafif vuruşuna bile tahammül edemeyerek iki parçaya ayrıldı.

Bu vaziyet karşısında ne yapacağımı şaşırdım. Şimdi Handana ne cevap verecektim. Hem de kırılmış vazo öyle böyle şey değil, pek kıymetli bir mala benziyordu.

Dışarıda bir takım ayak sesleri işittim. Handan geliyordu. Hemen vazodan iki parçasını, kırık yerlerinden birbirinin üzerine getirdim. İşte o sırada talihim bana yardım etti. Parçalarını birleştirdiğim vazo hiç kırık değilmiş gibi yekpare bir şekil aldı.

Onu büyük bir ihtiyatla tekrar yerine koydum. Lâkin salonda biraz hızlı yürünecek, yahud biri dokunacak olsa muhakkak ki, vazo darmadağın bir hale gelecekti. Handan içeriye girdi. Fakat artık benim neşem kırılmıştı. Gözlerim hep vazoda idi.

Bir aralık kapı çalındı. Handan yeni misafirin karşılamak için dışarıya çıktı. Koridordan onun sesini işitiyordum. Yeni gelen misafirine:

— Aman, diyordu, ne güzel çiçekler!... Pek teşekkür ederim, fakat neden zahmet ettiniz...

Bir erkek sesi buna cevap verdi:

— Ne zahmeti efendim?... Bunlar bizim bahçenin çiçekleri...

Handan:

— Aman fevkalâde güzel şeyler... Hemen vazoya koyayım...

Bunları iştirken benim ne hale geldiğimi tabii tasavvur edersiniz. Çiçeği getiren misafire içimden sayıp döküyordum. Şimdi çiçek getirmenin sırası mıydı ya?... Onlar içeriye giriyorlardı. Hemen yerimden kalktım. Handan hayret içinde kalmıştı:

— Gidiyor musunuz? Bu kadar çabuk!... diye sordu:

— Evet... dedim, çok mühim bir işim çıktı da...

Elini sıktım. Kendimi dışarı attım. O günden sonra bir daha Handanı ancak bundan bir ay evvel görebildim. Aradan tam on beş sene geçmişti. O ihtiyarlamıştı. Bana sordu:

— Fakat niçin birdenbire ortadan kayboldunuz... Hiç görünmediniz...

Ben yalan söylemeyi sevmiyen bir adamımdır. Handana her şeyi anlattım ve:

— Kıymetli vazodan kırıldıkten sonra karşınıza çıkmağa cesaret edemedim... dedim.

O güldü ve ne dedi bilir misiniz?

— Fakat o vazo zaten kırıldı. Biz onu hafif bir tutkalla yapıştırırdık. Demek siz parmağınızla vurunca parçalar birbirinden ayrılmış... dedi.

Hikmet Feridun Ks

BULMACAMIZ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Bulmacalarımızın iktibas hakkı mahfuzdur.

Soldan sağa:

1 — Cümle - Hamile.

2 — Mükâleme etmemek.

3 — Pışınce kuzaran bir deniz mahlûku - Beyan edati.

4 — Tersî güveyidir - Fennin tababet.

5 — Mastar edati - Zayıf beygir.

6 — Tersî surlı cam - Büyük kızkardeş.

7 — Tersî küçük şehirdir - Başına «E» gelirse Yunanlı olur.

8 — Tersî bol değil - Bir cins şarab.

9 — Gösteren.

Soldan sağa:

1 — Muaraza ile, 2 — Efganistan, 3 — Bulgur, ile, 4 — Una, Dişler, 5 — Sem, Ad. Eç, 6 — Ota, Neakar, 7 — Kresyağı, 8 — Mete, Tıkız, 9 — Avantacı, 10 — Kin, Anılan.

Yukarıdan aşağı:

1 — Mebusolmak 2 — Ufunet, Evi, 3 — Ağlamaktan, 4 — Rag, Ren, 5 — Anudane, Ta, 6 — Zirdestan, 7 — As, Ayıcı, 8 — İt-lekakla, 9 — Lâleçağı, 10 — Ener, Rızan.

Önümüzdeki pazar günü

Sabah saat 10 da Kabataşta vapur iskelesi karşısında Setüstünde merhum Çürüksulu Mahmud Paşa konağında mevcut emsalsiz eşya, halı vazo, biblo, Tablo ve sairenin satış ilânını cumartesi nüshamızda behemehal okuyunuz.

Türkiye Radyodifüzyon Postaları

Dalga uzunluğu
Türkiye Radyosu
1648 m. 182 Kc./s. 120 Kw.
Ankara Radyosu

CUMA 1/3/940

Türkiye saatile

12,30 Program ve memleket saat ayarı, 12,35 Ajans ve meteoroloji haberleri, 12,50 Türk müziği (Pl.), 13,30-14 Müzik: Neşeli müzik (Pl.)

18 Program ve memleket saat ayarı, 18,05 Türk müziği: Çalanlar: Vecihe, Fahre Fersan, Cevdet Çağla, Refik Fersan, 1— Okuyan: Sadi Hoşses, 1— Suzinak pesrevi, 2— De-de Ahmet — Suzinak şarkı: (Nesin sen a güzel nesin), 3— Sadettin Kaynak — Suzinak şarkı: (Kalbin acı bilmezse), 4— Kâzım Us — Suzinak şarkı: (Bir bakışla), 5— Ahmed Rasm — Suzinak şarkı: (Pek revadır sevdiğim etiklerin), 6— Karoçar türkü: (Atımı bağladım ben bir ormana), 2— Okuyan: Semahat Özdenes, 1— Lemi — Uşşak şarkı: (Siyah ebrulur), 2— Sükrü Pınar — Uşşak şarkı: (Gezer dolaşır), 3— Lemi — Uşşak şarkı: (Neler çektim neler), 4— Bimen Şen — Uşşak şarkı: (Bahar erdi), 18,45 Türk müziği: Halk türkülleri, Adanah Aziz ve Sadi Yaver Ataman, 19 Serbes saat, 19,10 Memleket saat ayarı ajans ve meteoroloji haberleri, 19,25 Türk müziği: Pesrev ve semailer, Çalanlar: Ney, Basri Üfler, Tambur, Refik Fersan; Tambur, İzzettin Ökte; Küddüm, Nuri Halil Poyraz, 19,40 Türk müziği: Çalanlar: Vecihe, Fahre Fersan, Cevdet Çağla, Refik Fersan, Okuyan: Necmi Rıza Ahıska, 1— Zekâî dede — Hisar puselik şarkı: (Vuslata nail de etse), 2— Servet bey — Hisar puselik şarkı: (Bir hâdise var), 3— Sadettin Kaynak — Puselik şarkı: (Saçlarım acı düştü), 4— Şehnaz puselik şarkı: (Yandım deminden ağyar elinden), 5— Denizzoğlu — Şehnaz puselik şarkı: (Yolu bulamam gönlüm alamam), 20 Konuşma (Millî kahramanlık menkıbeleri), 20,15 Temsil: Aşk ve tesadüf çivisi (Le Jeu de l'Amour et du Hasard), Yazan: Mariyau, Nakleden: Saada Sayit, Ekrem Reşid temsilden evvel eseri ve müellifini takdim edecek. 21,45 Müzik: Radyo orkestrası (Şef: Dr. E. Praetorius), Beethoven: 5 inci piyano konsertosu (Mî bemol majör), Solist: Ferdi Ştazer, 22,15 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat, esham — tahvilât, kambiyo — nukut borsası (flat), 22,35 Müzik: Cazband (Pl.), 23,25-23,30 Yarımkı program ve kapanış.

10 — Tersî Klastır - Habbe.

Yukarıdan aşağı:

1 Bir çift — Kültür.

2 — Beyoğlunda bir mahalle.

3 — Hatayın merkezinden.

4 — Bir hayvan hastalığı - Asmaktan emir - Başına «A» gelirse bal yapar.

5 — Şekiller - Tersî gökyüzüdür.

6 — Şıkları esareti altında yaşatır - Tabaka.

7 — Buhar halinde olan madde - Gaganın yarısı - Tersî madeni ilpiktir.

8 — Masset - Tablânın üstünde.

9 — Bir cins madenden mamul leğen.

10 — Takam - Eski âdet.

Geçen bulmacamızın halli

Soldan sağa:

1 — Muaraza ile, 2 — Efganistan, 3 — Bulgur, ile, 4 — Una, Dişler, 5 — Sem, Ad. Eç, 6 — Ota, Neakar, 7 — Kresyağı, 8 — Mete, Tıkız, 9 — Avantacı, 10 — Kin, Anılan.

Yukarıdan aşağı:

1 — Mebusolmak 2 — Ufunet, Evi, 3 — Ağlamaktan, 4 — Rag, Ren, 5 — Anudane, Ta, 6 — Zirdestan, 7 — As, Ayıcı, 8 — İt-lekakla, 9 — Lâleçağı, 10 — Ener, Rızan.

Tefrika: No. 68

Yazan: İskender Fahreddin
Köyün genç kadınları da erkeklerle beraber kaçmışlardı, köyde Esterden başka genç ve güzel kadın yoktu

Artık herşey anlaşılmıştı. Ömer zaten karısını Şamda bırakmak niyetinde idi.

— O halde işi kendiliğinden halledildi. Biz yakında gidiyoruz. Çocuğum bir yaşına basmadan umarım ki, biz de döneriz.

Dedi. Fatma ağlamağa başladı. Fakat, bu vaziyet karşısında ısrar gösteremedi:

— Ya beni unutursan... ya sen de kardeşin gibi oralarda kalırsan, ben ne yaparım, Ömerciğim?

Ömer karısını teskine çalışıyordu.

— Ben onun gibi duygusuz değilim, Fatma! Seni ve doğacak çocuğumuzu unutamam. Emin ve müsther ol. Bak, seni büyük annem de çok seviyor. Burada güzel vakit geçirir, itimadla beni bekleyebilirsin!

Ömer, bir gün önce Şama gittiği zaman, Tahir hakkında da şu malûmatı almıştı.

Karısına:

— Halife'nu da ordu ile gönderiyor. Biliyorsun ki, Tahir de Habibe ile yeni evlenmişti. Habibe, Suriyenin en güzel kadını olduğu halde, Tahir onu bile Şamda bırakmıyor. Habibe, kocasına söz vermiş. Tahir cenkten dönünceye kadar evden dışarıya çıkmıyacakmış.

— O halde ben de sana söz veriyorum, Ömer! Endülüstün Şama dönünceye kadar bu evde seni bekleyeceğim!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Tuzak içinde Tuzak

Tefrika No. 81

Nakleden: (V4 - N4)

— Bizim mahud Albatros'la İstanbulla gider ve oradan aynı gemi ile döner... Böylelikle kendisinden kimse şüphelenmeyecektir... Ganimetini de beraber getirir... Kendisine herşeyi emanet edebiliriz... Gayet namusludur... Zaten müessesemizde çalışan bütün arkadaşlarımız müessesem namusturlar... Kendileriyle iftihar ederim...

— Şahsen bana da iltifat hissesi düşüyor... Bundan dolayı mütehlirim...

— Estafurullah...

Patron bir sigara ikram etti.

Sonra, kaşlarını çatarak:

— Bir fevkalâdelikle, bir ihanetle, hiyanetle karşılaşılabileceğimizi sanmıyor musunuz? - diye sordu.

— Hayır...

Baha, bir an düşünceye vardı.

— Bunu size asil ben sormalıyım... Çünkü siz başka memlekettesiniz... Tehlikeye maruz benim...

Templeton omuzlarını kaldırıp:

— Zerrece... - cevabını verdi.

— Şayed maazallah sizin... Memurlarınız... Türkiye'de tevki edilsen?

— Bundan size ne fenalık gelir?

— Mahkûm olurlarsa?

— Sonra?...

— Tevkifhane, hapishane, belki de idam... Hm?...

— Bütün memurlarımız bize güvenirlir... Hakları da vardır... Zira kendilerini fena vaziyete sokmayız... İşlerimiz hesaplanmıştı... Muamelelerimiz düstürlü... Daima talimli mütehasşısurlar kullanırız...

Templeton, masanın üzerinde duran iri bir defter gösterip:

— Bakınız! - dedi, - Çek defteri...

Bu öyle bir tılsımdır ki kullandınız mıydı, sigortalandınız demektir...

Çok şükür, paramız var...

— Ve para parayı çekiyor...

— İyi söylediniz... Azizim Baha bey! Hayat bir denizdir... İnsan iyi kaptanlık yapmasını bilmeli... Bilince mesele yoktur... Usta bahriyeliler daima dalgalar, fırtınalar ortasında denizde dolaşırlar; batmazlar... Biz de bütün ömrümüzde onların mukallidi olabiliriz... E?... Diğer iş?...

— İzdivaç meselesi mi?

— Evet... Ne vaziyette?

Bahanın dudaklarında hain bir tebessüm belirdi.

— O da kıvamında aziz patronumuz... O da mükemmel surette inkişaf ediyor... Bizim Süha, biliyorsunuz, güzel çocuk... Kadınların gönlünü çelmek için kendisinden daha muvafık kimseyi bulamayız...

— Kız kendisine âşık oldu mu?

— Hem de nasıl!... Birbirlerine aşk ve vefa yeminleri etmişler... Tam mânasile bir roman hayatı yaşıyorlar, az

Yeni yıl bütçesi dün Meclise verildi

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

Bütçenin umumi hatları

Bu bütçenin şimdiden tebarüz edilecek umumi hatları şunlardır:

1 — Sivil bütçelerde yüzde 10 nispetinde tenzilat yapılmıştır.

2 — Gümrükte ve ithalat sırasında alınan vergilerdeki tenakus kısmen diğer menbalarımızdaki inkişafla kısmen de tabii halin aydınlatına kadar devam etmek üzere kazanc, muamele, istihlak, alkollü içkiler ve diğer bazı vergilerde yapılan bir miktar zam ve tevsillerle 28 milyon liralık bir vergi alınması düşünülmüştür.

3 — Adi bütçede geçen seneye nazaran yapılan zamlar yeni kredi ve istikrazların faiz ve amortileri Milli Müdafaanın kadro tevsiatının icab ettiği maaş karşılığı ve köy muallimleri yetiştirmek için açılacak enstitülerin istilzam ettiği teşkilât ile eski müteakid ve yetim maaşlarına hükümece vadedilmiş olan zammın karşılıklarından ibarettir.

4 — Avrupanın siyasi vaziyeti dolayısıyla Türk vatanının müdafaası için alınması lazım gelen ihtiyatı tedbirlerle şimendifer ve yol inşaatının istilzam ettiği 100 milyon liralık fevkalade mahiyetteki masraflar ayrıca tanzim olunan fevkalade tahsisat programında deriş edilmiş ve bu masrafların karşılığı da İngiltere ve Fransa hükümetleriyle yapılan mukavelelerle temin edilen 15 milyon sterlinlik altın muka-

bünde Merkez bankasından fevkalade avans ve istikraz akdi suretile karşılanması düşünülmüştür.

Hissi fedakâri ve vatanseverlikte münimaz vasıfları herkesçe teslim olunan Türk vatandaşının büyük çabasına ve istihsal kudretine dayanan bu bütçenin de muvaffakiyetle tatbik edilceğini kuvvetle umarım.

«A» cedveli hülâsası

Daireler	Lira
Büyük Millet Meclisi	4,435,484
Riyaseticümhur	429,360
Divanı muhasebat reisliği	750,448
Başvekâlet	1,172,120
Devlet gürası reisliği	322,212
İstatistik umum müdürlüğü	454,920
Devlet meteoroloji işleri umum müdürlüğü	605,490
Diyanet işleri riyaseti	655,518
Maliye Vekâleti	20,069,340
Dünyu umumiye	67,239,599
Gümrük ve İhisarlar Vekâleti	5,347,425
Dahiliye Vekâleti	4,849,824
Matbuat umum müdürlüğü	169,200
Emniyet işleri U. M.	7,437,310
Jandarma genel komutanlığı	12,179,000
Hariciye Vekâleti	3,604,900
Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekâleti	8,135,424
Adliye Vekâleti	9,218,112
Tapu ve kadastro U. M.	1,659,465
Maarif Vekâleti	17,333,329
Nafia Vekâleti	7,424,998
İktisad Vekâleti	1,092,605
Münakalat Vekâleti	1,397,058
Ticaret Vekâleti	1,506,320
Ziraat Vekâleti	6,822,681
Milli Müdafa Vekâleti	73,000,000
Yekûn	262,312,140

Welles bugün Berline vasıl oluyor

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

hürriyet ve emniyetlerinin temini, Çekoslovakya ve Polonyanın yeniden tesisi.

Oeuvre gazetesi de şu satırları yazıyor: «Almanya iktisaden zannedildiğinden daha fena vaziyettedir. Petrol sıkıntısı çektiğinden bütün Rumen petrollerini almak için Romanya'ya tecavüz etmesi de muhtemeldir. Bunu yaparsa müttefikleri karşısında bulacaktır.»

Alman matbuat bürosu şefi ne diyor?

Berlin 29 (A.A.) — (Havas): Wiesbaden'de Alman gazetecilerine beyanatta bulunan matbuat bürosu şefi, bu senenin kati netice senesi olacağını söylemiştir.

Japon gazetelerinin mütalâaları

Tokyo 29 (A.A.) — Japon gazeteleri, Summer Wellesin seyahatini, mevsimsiz bir sulh misyonu telâkki etmektedirler.

Hoşi Şimburn gazetesi, Amerikanın sulh için çalışmalarına Avrupa harbi uzadıkça bu memleketin de harbe sürüklenmesi tehlikesinin artmasına atfetmektedir.

Kokumin gazetesi de, sulh için yapılacak gayretlere eğer Japonya ve Sovyetler Birliği gibi büyük bitarafın da da himmeti indirmek emzeze bu emeklerin boşa geçeceğini yazmaktadır.

Mahmut Mesuliyetli

Beykoz Deri ve Kundura

Fabrikası memurlar ve işçiler istihlak kooperatifi İdare Meclisinden:

Kooperatifin 1939 yılı alelade hissedarlar umumî heyeti toplantısı aşağıda yazılı hususları görüşmek ve karar itti-haz etmek üzere 20 Mart 1940 Çarşamba günü saat 11,30 da Beykozda fabrikasındaki idare merkezinde yapılacaktır. Ortakların mezkûr gün ve saatte içtimada hazır bulunmaları ilân olunur.

RUZNAME:

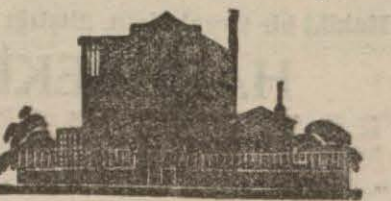
- 1 — İdare meclisi ve murakıp raporlarının okunması.
- 2 — Bilânço ve kâr ve zarar hesaplarının tetkik ve tasdiki.
- 3 — İdare meclisi azaları ve murakıpların ibrası.
- 4 — Meclisi idare azaları ile murakıpların seçimi.
- 5 — Kârın tevzi hususu.

Göz Mütahhasısı

Dr. Şükrü Ertan

(Çağaloğlu Nuruosmaniye cad. No. 5 doktor Osman Şerafeddin apartmanı)
Telefon: 22566

Ev, Apartman kiralamak için

«Akşam»ın KÜÇÜK İLANLARI En süratli ve en ucuz vasıta.

Vatansever her Türk gencinin okuması icab eden kitap:

Büyük Türkiye

Yazan: ORHAN CONKER
Toptan satış yeri: Akba, Ankara.
Flati 180 kuruş. Sipariş bedeli peşin gönderilmelidir.

Edremit aslye hukuk mahkemesinden: Edremitin soğan yimez mahallesinden olup Balıkesirde Karabey okulu öğretmenini Nebahat Güngör yanında oturan Celâl kızı Sabahat Birsan tarafından kocası müddetaleyh Edremitin Soğan yimez M. den kuduracı Mehmet oğlu Hayri aleyhine açtığı boşanma davasında müddetaleyh Mehmet oğlu Hayri namına çıkarılan davetiyede Hayrinin halen nerede olduğu belli olmadığı megruhatlı bîla tebliğ iade edilmiş olduğundan davetiyenin ilânı tebliğine karar verilerek muhakeme 22/3/40 cuma saat 14 de bırakıldığından müddetaleyh Mehmet oğlu Hayrinin talik olunan işbu günde ya bizzat gelmesi veya bir vekili kanunî göndermesi işbu günde gelmediği veya bir vekil de göndermediği takdirde muhakemenin giyabında devam edeceği davetiyeye makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

FETHİYE

Şirketi Madeniyesi

Türk Anonim Şirketi

Adi surette toplanacak hissedarlar

umumi içtimasına

Davet

Ticaret kanununun 361 ve esas mukavelenin 47 nci maddeleri mucibince, FETHİYE ŞİRKETİ MADENİYESİ Türk Anonim Şirketinin hissedarları, aşağıdaki maddeleri görüşmek üzere, 29 Mart 1940 tarihli Cuma günü saat on altı buçukta şirketin Galatada eski garap işkelesi sokak Muradiye hanının beşinci katındaki merkezinde yapılacak hissedarlar adi heyeti umumiye içtimasına davet olunur.

- 1 — İdare meclisi ve murakıp raporlarının dinlenmesi.
- 2 — 1939 senesi hesaplarının tasdiki, bu devre neticeleri hakkında meclisi idare tekliflerinin onaylanması ve şirket muamelatını tedvirlerinden dolayı idare meclisi azalarının ibrası.
- 3 — Meclis tarafından yapılan idare meclisi azası intihabının tasdiki.
- 4 — İdare meclisinin yenilenmesi.
- 5 — İdare meclisi azalarına 1940 için verilecek hakkı huzurlarının tesbiti.
- 6 — 1940 senesi için bir murakıp tayini ve ücretinin tesbiti.
- 7 — Şirketin umum işlerini tedvir ile mükellef idare meclisi azaları ile müddetaleyh ücretlerinin tesbiti için idare meclisine salâhiyet verilmesi.
- 8 — Gerek şahsan kendi namları ve gerekse başka şirketlerin idare meclisi azası veya müdürü sıfatıyla şirkete akd muamele yapabilmeleri için idare meclisi azalarına salâhiyet verilmesi.

Bu toplantıda hazır bulunmak için, esas mukavelenin 52 nci maddesi mucibince en az 250 hisse senedine malik bulunmak ve ticaret kanununun 371 nci maddesi mucibince de bu hisse senetlerinin toplantında en az bir hafta evvel şirketin Galatadaki merkezine yatı-nımış olmaları lazımdır.

Her hissedar, toplantıya giren başka bir hissedarı tevkil edebilir.

Hisse senetlerinin yatırıldığına dair mali müesseseler tarafından verilen sertifikalar hisse senedi gibi telâkki ve kabul olunur.

1 Mart 1940

İDARE MECLİSİ

Süngercilik

Türk Anonim şirketi idare meclisinden

Şirketimizin umumi heyeti 25 Mart 1940 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 14 de Galatada Sümerbank binasındaki merkezinde adiyen toplanacağından şirket esas mukavelenamesi mucibince en az kırk hisseye malik hissedarların mezkûr gün ve saatte şirket merkezinde asaleten veya vekâleten hazır bulunmaları ve içtimaa tekaddüm eden on gün zarfında malik oldukları hisse senetlerini Sümerbanka veya İş bankasına tevdi ederek mukabilinde duhuliyeye varakası almaları ilân olunur.

MUZAKERE RUZAMESİ

- 1 — 1939 senesi muamele ve hesapları hakkında idare meclisi ve murakıp raporlarının okunması.
- 2 — Mezkûr yıla ait bilânço ve kâr ve zarar hesaplarının tetkik ve kabul ile idare meclisi azalarının ibrası.
- 3 — İdare meclisine intihap edilmiş olan muvakkat azanın tayini ve keyfiyetin tasdiki.
- 4 — Şirket esas mukavelenamesinin yirmi dördüncü maddesinin son fıkrası mucibince kıdem itibarıyla çıkan azanın yerine seçim yapılması.
- 5 — Murakıp intihabı.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammed bedeli (45,000) kırkbeşbin lira olan 10 ton külçe kalay 15 Nisan 1940 tarihinde Pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulile Ankara'da İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (3,375) üçbin üçyüz yetmiş beş liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon Reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler (225) ikiyüz yirmi beş kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satın alınacaktır. (1539)

İdareimizin Haydarpaşa Limanına bir sene zarfında deniz vesaitinden supalana ve supalandan vinçle veya arka ile vagonlara verilmek suretile gelecek olan tahminen 80107 ton maden kömürü ile 3313 ton briket ve kok kömürünün tahmil ve tahliye işi 31/3/40 tarihine müsadif Perşembe günü saat 11 de Haydarpaşa garı binası dahilinde birinci işletme komisyonu tarafından kapalı zarf usulile ihale edilecektir. Bir senelik maden, briket ve kok kömürü tahmil ve tahliyesi için «12364» lira «75» kuruş muhammed bedel konulmuştur. «927» lira «36» kuruş muvakkat teminat ile bu işe aid ehliyetname ve kanunun ibrazı lazım gelen vesalî ve teklifleri aynı günde saat 10 a kadar komisyon Reisliğine vermek lazımdır. Şartnameler Haydarpaşa Liman ve Rıhtım Başmüfettişliğinden parasız olarak verilir. (1518)

Gümrük muhafaza genel komutanlığı İstanbul Lv. A. Satınalma komisyonundan:

1 — Mazotla çalışır 65 - 70 beygir kuvvetinde dört adet tam Dizel motörünün 11/3/40 pazartesi günü saat 15 de kapalı zarf ile eksiltmesi yapılacak.

2 — Tasarlanmış tutarı 17,770 lira ve ilk teminatı 1333 liradır. Şartnameleri komis-yondadır. Alınabilir.

3 — İstekiller kanunî vesikalar ile iek teminat makbuzlarını veya vezne makbuzlarını havi kapalı zarflarını o gün saat 14 e kadar Galata Mumhane caddesi İbrahim Rifat han ikinci kattaki komisyona getirmelidirler. (1297)

İstanbul Belediyesi ilânları

İstanbul Belediyesine müsabaka imtihanı ile dört müfettiş muavini alınacaktır

İmtihana girebilmek için:

- 1 — Türkiye Cumhuriyeti tabaasından olmak.
 - 2 — Sinnen 35 den yukarı olmamak.
 - 3 — Her türlü sıhhi ve bedeni arızalardan salim bulunmak, (Belediye tarafından tayin edilecek olan sıhhi heyetten rapor alınacaktır.)
 - 4 — Hüsnühal eshabından olup fena bir şöreti haliz bulunmadığını polis tahkikat ile tevsik etmek.
 - 5 — Askerlik vazifesini fiilen ifa etmiş olmak.
 - 6 — Askerlik vesikası ile nüfus tezkeresinin ve hüsnühal varakasının asıllarını ve yahud Belediyece tasdikli suretlerini ve 6/9 eb'adında üç adet fotoğraf vermek.
 - 7 — Yüksek bir mektep mezunu olmak.
- Yukarıda zikredilen vasıfları haliz olup imtihana girmek arzusunda bulunanlar 2/3/40 tarihine kadar istida ile İstanbul Belediye Reisliğine müracaat etmelidirler. İmtihan 6 ve 7/3/40 çarşamba ve perşembe günleri saat 14 de İstanbul umumi meclis salonunda yapılacaktır.

İmtihan programı:

- 1 — Hukukî ve iktisadî malûmat.
- 2 — Devlet ve Belediyelere dair mali mevzuat.
- 3 — Belediyelerin maksatî hükümleri ve hakkı kazaları.
- 4 — Şehircilikten şahsiyet ve gaye, Belediyeci gözüle şehir işleri hakkındaki düşünceler.

(3 Sual tahriri, dördüncüsü sözlüdür.)

İmtihanda muvaffak olanlar arasında müsavat vukua geldiği takdirde garp lisanslarına vukufu olan tercih edilecektir.

Müfettiş muavinliğine tayin edilecek olanlardan ikisine maaş ve diğer ikisine de ücret verilecektir. Maaş ve ücret miktarları Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 2656 numaralı kanun hükümlerine göre tesbit edilecektir. (1625)

Türkiye Cumhuriyet merkez bankası İstanbul şubesi müdürlüğünden:

Bay Tahir adına yazılı «D» sınıfından Birlik 3658 No. lı bir adet bankamız hisse senedi kaybedilmiş olduğundan artık hükmü kalmadığı ve sahibine başka No. lı yeni bir senet verileceği bildirilir. (1609)

Maarif matbaası müdürlüğünden:

Matbaanın Ayniyat servisinde çalışmak üzere bir memur alınacaktır. Askerlik vazifesini yapmış ve en az lise mezunu bulunmuş olmak şarttır. İstekillerin ellerindeki vesikalar ile müracaatları. (1565)

Çamlica Kız lisesinden:

Parasız yatılı talebenin elbiseleri için lüzumu olan ve beher metrosuna 450 kuruş fiat tahmin edilen 275 metre lacivert kumaş 15/3/1940 cuma günü saat 14 de ihale ile yapılacak üzere eksiltmeye konulmuştur. İlk teminatı 92 lira 81 kuruştur.

Eksiltmeye girecekler bu nevi kumaş imal ettiklerine dair ticaret odası vesikası ve teminat makbuzu ile Beyoğlu İstiklal caddesinde lisesel muhasebeciliğine muayyen gün ve saatte gelmeleri ilân olunur. (1574)

Vakıf menba suları işletme müdürlüğünden

İdarenin tayin ettiği şartlar dahilinde Alemdağına Taşdelen Suyu membandaki kahvehanenin senelik icarı indelcap üç seneye kadar şâmil olmak üzere ve pazarlık suretile müzayadeye çıkarılmıştır.

Taliplerin şeraiti anlamak ve tekliflerini bildirmek üzere Martın on beşinci cuma gününe kadar her pazartesi ve cuma günleri öğleye kadar Çemberlitaşda Vakıflar Başmüdürlüğüne Vakıf Memba Suları Müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. «1533»

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı

Ankara dil ve tarih - coğrafya fakültesi direktörlüğünden

7/3/40 perşembe günü saat 15 de Ankara mektepler muhasebeciliğinden toplanacak olan eksiltme komisyonunda 2910 lira muhammed bedelli iskemle, etajer, podyom ve sairinin kapalı zarf usulile münakasası yapılacaktır. Eksiltme şartnamesi ve teferuatı Ankara Mektepler muhasebeciliğine yapılacak 5 lira bedel mukabilinde Fakülte hesap memurluğundan alınır.

Muvakkat teminat 218,25 kuruştur. İstekillerin teklif mektuplarını muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesikalarla birlikte aynı gün ve saat 14 e kadar makbuz mukabilinde komisyona vermeleri. «764» «1311»

Ticaret vekâleti iç ticaret umum müürlüğünden:

30 ikinciteğrin 1330 tarihli «Enebi Anonim ve Sermayesi Eshama münkasum Şirketler kanunu» hükümlerine tevffikan Türkiye'de çalışmasına izin verilmiş olan enebi şirketlerinden Doğu Levante Line Şirketinin Türkiye umumi vekili bu defa müracaatla haiz olduğu salâhiyete binaen, Şirketin İneboludan (İnebolu dahil Görele) (Görele dahil) kadar olan muntaka acentalığına, Şirket namına yapacağı işlerden doğacak davalarda dava eden, edilen ve üçüncü şahıs sıfatıyla hazır bulunmak salâhiyetini de haiz olmak üzere, Alman tebaasından P. P. Danielsen'i tayin ettiğini bildirmiş ve lazım gelen vesaiiki vermiştir.

Keyfiyet tetkik edilerek kanunî hükümlere uygun görülmüş olmakla ilân olunur.

Ticaret vekâleti iç ticaret umum müdürlüğünden:

30 ikinciteğrin 1330 tarihli «Enebi Anonim ve Sermayesi Eshama münkasum Şirketler kanunu» hükümlerine tevffikan Türkiye'de çalışmasına izin verilmiş olan enebi şirketlerinden Doğu Levante Line Şirketinin Türkiye umumi vekili bu defa müracaatla haiz olduğu salâhiyete binaen, Şirketin Trabzon'dan (Trabzon dahil) Rus hududuna kadar olan muntaka acentalığına, Şirket namına yapacağı işlerden doğacak davalarda dava eden, edilen ve üçüncü şahıs sıfatıyla hazır bulunmak salâhiyetini de haiz olmak üzere, İsviçre tebaasından Hans Hochstrasser'i tayin ettiğini bildirmiş ve lazım gelen vesaiiki vermiştir.

Keyfiyet tetkik edilerek kanunî hükümlere uygun görülmüş olmakla ilân olunur.

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 Kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	— »

Posta İttihadına dahil olıyan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Telefonlarımız: Başmuharir: 20565 — Yazı işleri: 20705 — İdare: 20681 — Müdü: 20497

Muhareb 21 — Kasım 115
S. İhsak Güneş Ögle İkinci Akşam Yatsı
E. 10,56 12,37 6,26 9,34 12,00 1,31
Va. 4,56 6,35 12,27 15,35 18,00 19,29

İdarehane: Babıâli civarı Acımsuluk sokak No. 13

BAKER

MAĞAZALARI

Size Gabardin ve Tveed pardeşlerini, Trench - Gotları, en birinci İngiliz ve Fransız kumaşlarından spor ve fantasi kostümleri her yerden müsait şartlar ve ucuz fiatlarla takdim etmektedir.

Doyçe Orient Bank

Dresdner Bank Şubesi

Merkezi: Berlin

Türkiyede Şubeleri: İstanbul (Galata)

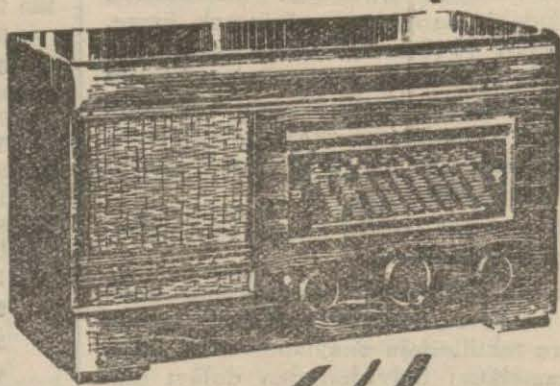
Deposu: Tütün Gümrük

İzmir

Her türlü banka muamelâtı

AGA BALTIC

MEŞHUR *İsveç* RADYOLARI

PERAKENDE satış yeri: Beyoğlu İstiklal caddesi No. 48-1 ODEON Mağazası
TOPTAN SATIŞ YERİ: İstanbul Sultanhamam Hamdibey geçidi No. 48-56

MALATYA MENSUCAT FABRİKASI MAMULATI

			Metresi Beher top metre	
JAKARLI FİSTANLIK	: Rus malları evsafında	: 68 cm Genişlikte	30 Kuruş	36
GRİZET	: Amerika mamulâtı evsafında			
	kalenderli	: 68 cm	»	36
SİRYA JAKARI	: İtalya mamulâtı evsafında	: 68 cm	»	36
BEYAZ ve RENKLİ PATİST	: 146 cm	»	62	30
İPEKLİ FİSTANLIK	: 68 cm	»	34	36

Bu fiatlarda anbalaj ve şimendifer istasyonuna kadar veya limana kadar masraf dahildir.

Sipariş bedelleri peşindir

Sipariş yeri: Malatya Mensucat fabrikası — Telgraf: Çeşit — Malatya

Sirya Jakarlı ve Grizetten 35, İpekli Fistanlık ve Fistanlıktan 40, Patisten 30 top asgari sipariş kabul edilir.

RADYO MERAKLILARINA MÜJDE!!!

Bütün cihazda tabii ve temiz sesi ile tanınmış

K Ö R T İ N G

RADYOLARI gelmiştir.

NECİB ERSES: Galata - Zülfaris sokak, Sesli han
Telefon: 41453

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Mikdarı	Muh.Bedeli	% 7,5 teml.	Eksiltmenin
Vakum yağı	5000 Kg.	1400.—	105.—	18/3/940 AçıkE. 14
Üstüğü	1500 »	487.50	38.56	» 14.30
Kıym bacağı	100 adet	390.—	29.25	» 15
Litapon	3500 Kg.	735.—	55.12	» 15.30
Kolt tabanca fişegi	75000 adet	Müteahhid	» 19	Pazar. 15
Iskarta bacağı	300 »	»	»	» 15.30
Filtre amyanti	300 »	»	»	» 16
Elektrik sayıcısı	1 adet	»	»	» 16.30

I — İdaremiç için şartnameleri mucibince yukarıda yazılı 8 kalem eşya hizalarında gösterilen gün ve saatlerde satın alınacaktır.

II — Eksiltme Kabataştaki Levazım ve Mübayaat şubesi Alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Muhammen bedelleri ve % 7,5 teminatları hizalarında gösterilmiştir.

IV — Şartnameler her gün sözü geçen şubeden parasız alınabilir.

V — İstekillerin eksiltme için tayin olunan gün ve saatlerde mezkûr komisyona gelmeleri.

«1500»

Majik saç eksiri

Saçlarınızı dökülmekten, kepeklenmekten korumak için muhakkak Majik saç eksirini kullanınız. Derhal tesirini görürsünüz. Saçları büyütür, köklere yeni hayat verir. Bir tecrübeden sonra neticeye hayret edeceksiniz.

DOKTOR

ORHAN TOROS

Kulak, boğaz, burun mütehassısı
Taksim Geyik Apart. Tel. 40070

Lokmanhekim

(Dr. HAFİZ CEMAL)

Dahiliye mütehassısı

Divanyolu 104
Muayene saatleri Pazar hariç her gün
2,5-6 Salı, Cumartesi 9,5-13 fukaraya
T. 22398

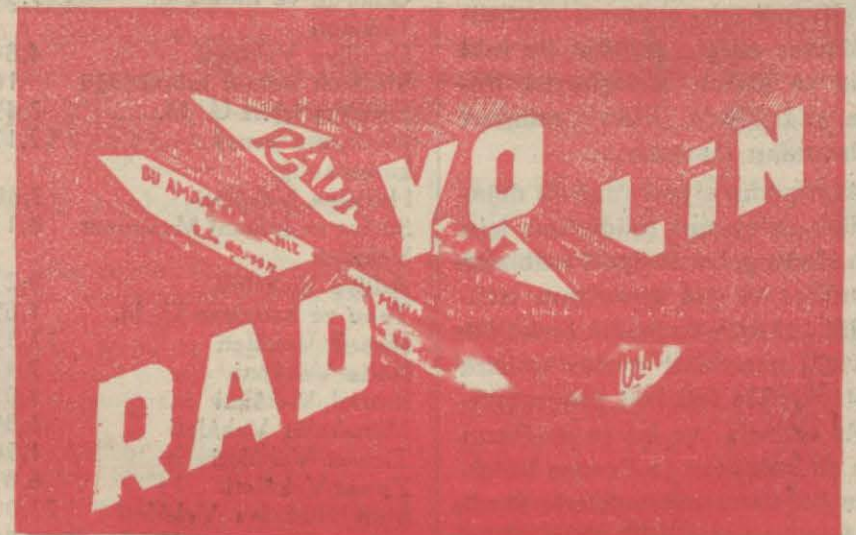
ANİ TESİR

NEVROZİN

BAŞ, DIŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA, Soğuk algınlığı

ve bütün ağrıları derhal keser. Lüzumunda günde 3 kaşe alınabilir.

SABAHA, ÖĞLE ve AKŞAM her yemekten sonra dişlerinizi muntazaman fırçalayınız.

MİLLİ PİYANGO

100,000 Lira

Biletler her ayın dördüncü günü akşamına kadar değiştirilmelidir. Bu tarihten sonra müşterinin o numaraya tebdil hakkı sakit olur.

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel işletmeleri umum müdürlüğünden:

- 1 — Muhammen bedeli 5520 lira tutan 12 adet yağlı enterrüptörlerin uzaktan tahrik münkası, 4 adet kabili ihraç iştirak kolu. 12 adet komple kumanda katası ve 30 adet sinyol lâmbası globu açık eksiltmeye konmuştur.
- 2 — Muvakkat teminat 414 liradır.
- 3 — Eksiltme 10/4/940 çarşamba günü, saat 15 de Metro Han binasının 5 inci katında toplanacak olan arttırma ve eksiltme komisyonunda yapılacaktır.
- 4 — Bu işe ald şartnameler idarenin Levazım Müdürlüğünden parasız tedarik edilebilir.
- 5 — İstekillerin kanuni vesikaları ve muvakkat teminatları ile ilân edilen gün ve saatte komisyonda hazır bulunmaları. (1453)

Hakiki bir tiryaki için, alıştığı sigara ne ise, ağzının tadını bilenler için de:

HACI BEKİR ŞEKERİ ODUR

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Merkezi: Bahçekapı, Şubeleri: Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy
TOPTAN SİPARİŞ İÇİN TENZİLÂT YAPILIR.

Bahçekapı İstanbul Hacı Bekir Ticarethanesinin Merkezine müracaat

edilmesi rica olunur.